"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 37 — 1929 | Federated Pressin jäsen | Keskiviikkona, helmik. 13 p:nä—Wed., Feb. 13 | Member The Federated Press | XIII Vuosik. — Vol. XIII

Vallankumousta koetetaan estää raa'alla terrorilla

ESPANJAN KUNINGAS VAHVISTANUT RIVERAN UUSIMMAT DIKTAATTORIMAISET DEKREETIT.

PARIISI, helmik. 11. — Yrittäessään estää sen vallankumousliikkeen eteenpäinmenoa, joka uhkaa ei ainoastaan heittää Riveran fascistihallituksen ylilaidan Espanjassa, mutta myöskin antaa kuninkaan mennä samaa tietä, on kuningas Alfonso allekirjoittanut Riveran uusimman dekreetin, jonka kautta keskitetään diktaattorille mitä despoottisimmat oikeudet ja valtuudet. Niinpä jokainen yksilökin on alistettu Riveran fascistisen järjestön mielivaltaisen "holhouksen" alaiseksi.

Nyt vahvistetun dekreetin ensimmäisessä pykälässä määrätään poliisi vangitsemaan jokaisen henkilön, joka tavataan puhumasta hallituksesta tahi sen jäsenistä. Toisessa oikeutetaan lakkauttamaan jokainen klubi tahi järjestö, jossa sallitaan puhuttavan politiikasta. Kolmannessa alistetaan kaikki virkamiehet erikoisen silmälläpidon alaisiksi poliittisiin mielipiteisiinsä nähden. Neljännessä oikeutetaan eroittamaan kaikki ne virkamiehet ministereitä myöten, jotka puhuvat vihamielisesti nykyisestä hallitusvallasta.

"Isänmaallisessa uniossa" sekä valtiollisessa poliisissa olevat ehdottomat fascistiryhmät, jotka ovat aina saaneet murhata työläisiä joutumatta vastuuseen, saavat nyt tehtäväkseen rekisteröidä jokaisen jäsenensä poliittisten tendenssiensä mukaan, mikä todistaa, ettei monarkia tunne voivansa täydellisesti luottaa näihin järjestöihinsä.

Kuudennessa pykälässä varataan sakkoa ja vankeutta niille, jotka rikkovat ensimäistä pykälää, ja voidaan ne asettaa syytteeseen erikoisoikeudessa tuomittaviksi vielä suurempiin rangaistuksiin. Viimeisessä pykälässä määrätään, että hallitus ratkaisee, millaisia rangaistuksia annetaan muiden pykälien rikkomisesta.

Rivera on lähettänyt "lomalle" 40,000 sotilasta viimeisessä päiväkäskyssään. Siten hän on riisunut aseista kaikkein epäluotettavimmat ainekset armeijassa.

Rautatiesuunnitelma saa kannatusta lännellä

SASKATOON, Sask., helmik. 12. — Täkäläisissä piireissä on ryhdytty kannattamaan Canadan kansallisten rautateiden suunitelmaa haararatojen rakentamiseksi länsimaakuntiin. Uusien ratojen katsotaan antavan tällä alueella oleville farmareille paremmat mahdollisuudet viljansa y.m. tuotteensa markkinoille saamiseen, ollen täten heille hyödyksi. Samoin katsotaan tämän kaupungin liike-elämän elpyvän, kaupungin muodostuessa jonkinlaiseksi rautatiekeskukseksi. Canadian Pacific rautatie aikoo myös keskittää haararatojaan tänne.

Farmareiden rautateistä hyötymisen laita on niin ja näin, sillä eivät yhtiöt rakenna haararatojaan minnekään hyväntekeväisyystarkotuksissa. Päämääränä tulee joka tapauksessa olemaan riistosaaliin suurentaminen. Näiksi voitoiksi tullaan kiristämään farmareiltakin "liikasäästöt".

Sudet tappaneet paljon ihmisiä Albaniassa

mentä ihmistä Albaniassa

Lumimyrskyt ja pakkanen ajaneet sudet kyliin

ATEENA, Kreikka, helmik. 12. — Jannitasta Etelä-Albaniasta on saapunut vahvistamattomia tietoja, joiden mukaan sudet ovat surmanneet 16 lasta ja kuusi miestä Cortezan kylässä Etelä-Albaniassa. Sudet ovat tunkeutuneet ihmisasutuksille kovan pakkasen ja lumimyrskyjen johdosta.

VÄKIJUOMALIIKKEET KIERTÄVÄT LAKIA OVELASTI

TORONTO, Ont., helmik. 12. — Siitä huolimatta, että Ontarion laki kieltää väkijuomailmoitukset ontariolaisissa lehdissä, kiertävät väkijuomaliikkeet tätä säädöstä ilmoittamalla Quebecissä ilmestyvissä lehdissä, joita levitetään Ontariossakin. Tälle ei Ontarion väkijuomakomissioni mahda mitään, sillä muitten maakuntain lehdet voivat vapaasti ottaa vastaan tämänkaltaisia ilmoituksia.

Toronton kuvalaattatyöläiset

Menevät takaisin työhön

OTTAWA, helmik. 12. — Liittohallituksen työministeri Peter Heenan, vastatessaan Itä-Calgaryn vaalipiiristä olevan työväenpuolueen parlamenttijäsenen H. B. Adsheadin kyselyihin, sanoi niiden canadalaisten työläisten, jotka erotettiin torontolaisen Rapid-Grip-kuvalaattayhtiön toimesta, pääsevän takaisin työpaikkaansa samoilla palkoilla, kuin mitä he ennenkin saivat.

Työministeri sanoi täydelliseen sopimukseen päästyn yhtiön kanssa joka tulee ottamaan erottamansa työläiset takaisin. Muita yksityiskohtia ei ollut halukas ilmoittamaan. — Kuten muistettanee, eroitti mainittu yhtiö canadalaiset työläisensä ja otti tilalle Europasta tuotettuja siirtolaisia, jotka olivat tämän yhtiön toimesta erityisesti värvätty tähän maahan.

Voimatrustit kiskovat huikeita voittoja Yhdysvalloissa

Kohoavat $2,214,724,307 viime vuodelta

WASHINGTON, D. C., helmik. 12. — Kauppaviraston raportit osottavat, että yleishyötyliikkeet, sähkö- ja kaasuyhtiöt, puhelinyhtiöt, y.m., ovat tehneet voitoksi viime vuonna $2,214,724,307, josta summasta on jäänyt puhtaaksi $857,399,895. Yleisvoitto oli viime vuonna 4.8 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna ja puhdas voitto 10.6 prosenttia enemmän.

Viime joulukuussa oli yleisliikkeiden voitto $198,000,000 ja puhdas jäännös $85,000,000.

Southern New England Telephone Co. on tehnyt puhtaaksi voitoksi viime vuonna $3,258,389 ja sitä edellisenä vuonna $2,435,896. Columbus Railway, Power & Light Co:n viime vuoden puhdas voitto oli $3,114,539, verrattuna $2,820,245 sitä edellisenä vuonna. Pacific Lighting Corp. kääri viime vuoden voitoksi $5,365,839, jotavastoin sitä edellisen vuoden voitto oli $5-004,392. Public Service Co. of Northern Illinois sai viime vuoden voitoksi $5,853,453 ja v. 1927 $5,186,013. Rochester Gas & Electric Corp. viime vuoden puhdas voitto oli $2,331,228, ollen se sitä edellisenä vuonna $1,981,833. Northern States Power Co. teki viime vuonna puhtaaksi $3,527,598 ja v. 1927 $2,824,576. Wisconsin Hydro Electric Co:n viime vuoden voitto oli $644,097 ja sitä edellisenä vuonna $597,779. Commonwealth Edison Co:n voitto oli viime vuonna $15,475,109, eli $5,414,215 enemmän kuin v. 1927. Detroit Edison Co. teki viime vuonna $12.24 1,033,161 osakkeelle ja v. 1927 $11.32 jokaiselle 896,616 osakkeelle.

Manitoban parlamentti aloittanut istuntokauden

WINNIPEG, Man., helmik. 12. — Manitoban maakuntaparlamentti aloitti istuntokautensa eilen, jolloin maakunnan kuvernööri J. D. McGregor piti valtaistuinpuheen. Tämä, kuten tavallista, sisälsi katsauksen tämän istuntokauden aikana suoritettavaan lainlaadintaan. Hallituksen suunnitelmiin sisältyy sähkövoimakomissionin nimittäminen ylivalvomaan ja tarkastamaan sähkövoiman kehitystä kautta maakunnan. Myös suunnitellaan lukuisien uusien teiden ja rautatiehaararatojen rakentamista tärkeille seuduille maakunnassa, joilla ei vielä ole kyllin hyvää yhteyttä.

Maanviljelyksen avustamiseksi tultanee perustamaan maanviljelyskomissioneja tärkeimpiin maanviljelyskeskuksiin.

Toralin hautajaisissa tapeltu

MEXICO CITY, helmik. 12. — Jose de Leon Toral, joka ammuttiin lauantaina puolenpäivän aikana kenraali Obregonin murhasta tuomittuna, haudattiin tänään klo 5 ip. espanjalaiselle hautausmaalle, lähellä kaupungin rajaa.

Hautausmaalle laskettiin vain rajoitettu määrä yleisöä, joitakin satoja, mutta ympärist. oli saapunut tuhansiin nouseva joukko. Vartiajoukkueen, poliisien ja sotilaiden, sekä hautausmaan ulkopuolelle saapuniden Obregonin vastustajien välillä sattuneissa yhteenotoissa kuoli kolme henkilöä ja haavottui tai loukkaantui noin 25. Poliisit vangitsivat mellakan yhteydessä 20 henkeä.

Ulkomaalaiset vastustavat siirtolaisrajoituksia

Tulenevat lähettämään edustajistonsa Ottawaan

WINNIPEG, Man., helmik. 12. — Liittohallituksen siirtolaisministeriön viimeisimmät siirtolaisrajoitukset, joiden mukaan keskieuropalaisten siirtolaisten lukumäärä tullaan rajoittamaan 30 prosenttiin siitä määrästä, missä se oli viime vuonna, on nostattanut vastustavaa mielialaa länsimaakuntain siirtolaisväestön keskuudessa. Niinpä maassa olevat unkarilaiset ovat päättäneet lähettää erityisen lähetystön siirtolaisasiain ministerin puheille Ottawaan, tarkoituksella saada lievennyksiä näihin vähemmän suosituista maista tulevia siirtolaisia koskeviin säädöksiin. Täällä tullaan pitämään kokous, johon tulevat saapumaan länsimaakuntain unkarilaisten edustajat ja jossa tullaan valitsemaan tämä lähetystö.

Puolalaiset ja tshekkoslovakit ovat myös ryhtyneet toimenpiteisiin osottaakseen liittohallitukselle vastustavansa uusia rajotuksia, vaatien keskieuropalaisten siirtolaisten vapaasti maahan laskemista.

Väkijuomain kulutus liittovaltion tulolähde

Liittovaltion väkijuomatulot lisääntyneet — väkijuomain kulutus pienentynyt hallituksen tilastojen mukaan

OTTAWA, helmik. 12. — Vastikään julkaistujen virallisten numeroiden mukaan, on liittovaltiolla ollut tuloja yhteensä $58,062,085 erilaisista aksiiseista, kuten väkijuomista, viineistä, oluesta ja tupakasta. Vuonna 1927 kohosivat sanotut tulot $49,138,804:iin, joten lisäystä oli $18,261,412.

Näin huomattava lisäys oli aiheutunut suurimmaksi osaksi hallituksen toimenpiteistä periä viinapolttimoiden ja olutpanimoiden kavaltamia valmisteveroja. Kuten tiedetään, toimitettiin hallituksen toimesta tutkimuksia, joiden yhteydessä kävi ilmi, että lukuisat viina- ja oluttehtaat olivat järjestelmällisesti kavaltaneet valtiota salaamalla tuotantomääränsä. Ilmi jouduttuaan, maksoivat useat tehtaat pidättämiään veroja sovinnossa. Nämä summat nousivat miljooniin dollareihin.

Hallituksen tilastosta niinikään käy ilmi, että voimakkaimpien väkijuomien kulutus henkeä kohti olisi tätänykyä pienempi, kuin vuonna 1867. Mainittuna vuonna kulutettiin henkeä kohti 1.1 gallona voimakkaampaa väkijuomaa, josta liittovaltiolle kertyi aksiisien muodossa tuloja 76 senttiä samoin henkeä kohti. Viime vuonna oli vastaavat luvut 45 gallonaa ja $4.61. Olutta kulutettiin v. 1867 yhteensä n. 3 gallonaa henkeä kohti, josta valtio sai keskim. sentin hengeltä. Oluen kulutus oli lisääntynyt niin että se viime vuonna teki n. 6.1 gallonaa ja valtiontulot 45 senttiä hengeltä. Viinin kulutus tänä aikana oli lisääntynyt n. .115 gallonasta .122 gallonaan ja valtion tulot .03 sentistä 45 senttiin hengeltä. Tupakan kulutus on lisääntynyt 1.7 paunasta 3.7 paunaan ja verotus 19 sentistä $3.72 hengeltä.

Neuvottelijat kokoontuneet pohtimaan sotakorvauksia

PARIISI, helmik. 12. — Seitsemän valtion "asiantuntijat" kokoontuivat eilen ensimäiseen istuntoonsa. Puheenjohtajaksi valittiin Owen D. Young Yhdysvalloista. Neuvottelujen tarkoituksena on viitata tietä sotakorvauskysymysten lopullista ratkaisemista varten. Kuten tiedetään, haluavat liittolaisvaltiot saada vakiinnutetuksi sotakorvausten lopullinen määrä ainakin niin suureksi, kuin ovat heidän maksettavat sotavelat Yhdysvalloille. Kokous päätti ettei mitään tarkkoja pöytäkirjoja tulla pitämään, vaan ainoastaan merkitsemään ylös päätökset. Lisäksi päätettiin, että sanomalehdistölle tullaan antamaan ainoastaan virallisia raportteja ja sellaisia tietoja, joiden julkaisemisesta on sovittu.

Hukkuvan laivan matkustajat pelastettu

DOVER, Englanti, helmik. 11. — Kanaalilaiva "Ville de Liege", joka kuljetti 48 matkustajaa sekä postia ja pakaasia, ajoi kivikolle ja upposi eilen. Matkustajat pelastettiin pelastusveneisiin, mutta kastuivat läpimäriksi ankarassa aallokossa, ja monet olivat melkein menehtyneet, kun pääsivät rantaan. Useilla olivat märät vaatteet jäätyneet koviksi. Onnettomuus tapahtui lähellä Ostendea.

South Porcupinen työläisnaiset tuomitsevat Vapauden vainon

(Omalta kirjeenvaihtajalta)

SOUTH PORCUPINE, Ont., helmik. 11. — Täkäläinen työläisnaisliiton osasto on hyväksynyt seuraavan päätöslauseen:

VASTALAUSE

Me South Porcupinen C. T. Liiton osaston jäsenet kokouksessamme 5 päivänä helmikuuta 1929, keskustelimme niistä vainotoimenpiteistä, joita Ontarion maakunnan viranomaiset ovat harjoittaneet ja yhä näkyvät harjoittavan järjestynyttä työväkeä, sekä Vapaus-lehteä ja sen toimittajaa, Arvo Vaaraa, vastaan. Kokous lausui jyrkän paheksumisensa ennenkuulumattomasta kokoontumis-, puhe- ja painovapauden sorrosta. Samoin lausuttiin paheksuminen "Sudbury Starissa" olleen kirjotuksen johdosta, jossa niin julkeasti parjattiin sellaisten suomalaisten avioliittoja, jotka eivät ole antaneet papin solmita liittoaan.

Me lausumme täten mitä jyrkimmän paheksumisemme moista parjausta ja vainoa vastaan; ja vaadimme toveri Arvo Vaaran oikeusjutun täydellistä kumoamista ja täydellistä paino-, puhe- ja kokoontumisvapautta. Kopio tästä päätettiin lähettää Ontarion maakuntahallitukselle.

Australian uniot hylkäävät sovittelun

800,000 TYÖLÄISTÄ KÄSITTÄVÄ JÄRJESTYNYT JOUKKO BOIKOTEERAA PORVARILLISTA SOVINTO-OIKEUTTA

MELBOURNE, helmik. 11. — Ensimäisenä toimenpiteenä koko maata käsittävässä ammatti-unioiden taistelussa taantumuksellista liittovaltion sovittelu-oikeutta vastaan on ajurien union taholta huomenna tehtävä anomus, että unio poistettaisiin rekisteristä. Australian 143 ammattiunioon kuuluu yhteensä n. 800,000 jäsentä. Pääministeri Bruce on antanut hermostuneen vetoomuksen, jossa kehoittaa työläisiä perääntymään, koska sovitteluoikeuden poistaminen veisi Australian takaisin "vanhoihin raakoihin menetelmiin", jotka vallitsivat 20 vuotta takaperin.

Siirtolaisten kurja asema Canadassa

Työnantajat maksavat huonompia palkkoja siirtolaisille kuin mitä canadalaiset työläiset vaativat

PAKOTETAAN ALENTAMAAN CANADAN TYÖVÄENLUOKAN ELINTASOA

WINNIPEG, Men., helmik. 11. — Minimipalkkalautakunnan jäsen, James Winning, lausui minimipalkkalain rikkomisen olevan yleistä täällä. Siirtolaistyöläiset, jotka tulessaan vieraaseen maahan useissa tapauksissa vähävaraisina, ovat pakotetut elannokseen ottamaan vastaan, vaikka kuinka kurjia työehtoja, joutuen työnantajain säälimättömän riiston uhreiksi. Tässä kaupungissa on lukuisia työnantajia, jotka pitävät vast'ikään maahan tulleita siirtolaistyöläisiä työssä alhaisemmilla palkoilla, kuin tavallisesti maksetaan täkäläisille työläisille. Täkäläisissä teurastamoissa työskentelee satoja siirtolaistyöläisiä niinkin alhaisilla palkoilla, kuin 17 sentillä tunti, sanoi A. M. McCutcheon, keskustellessaan tätä kysymystä.

Canadalaiset kapitalistit ovat keksineet oivallisen keinon canadalaisen työväestön elintason alentamiseksi pakottamalla siirtolaistyöläiset työskentelemään näillä nälkäpalkoilla.

Jäät laivaliikenteen haittana Saksassa

40 laivaa joutunut jäihin rannikolla

BERLIN, helmik. 11. — Kautta Saksan vallinnut kylmä sää on matkaansaattanut niin vaikeita jääesteitä, että 40 laivaa on tarttunut jäihin Lybeckin tienoilla. Sotalaivat 'Slesvig-Holstein" ja "Elsass" ovat menneet laivojen avuksi. Moottoribussit kulkevat merijään yli pohjoisten saarten ja Hampurin välillä. Tämä on ensimäinen kerta historiassa.

Radankorjaustyöläiset yhteistoiminnassa rautatien kanssa

On ilmeisestikin suden ja lampaan välistä "yhteistyöskentelyä"

MONTREAL, P. Q., helmik. 12. — Canadan kansalliset rautatiet ja radankorjaustyöläisten veljesliitto ovat tehneet sopimuksen yhteistoiminnasta, joka tulee käytäntöön heti tämän rautatien itäisillä linjoilla. Tätä tultanee laajentamaan, kunnes kaikki Canadian Nationalin radankorjaustyöläiset ovat suunnitelman alaisina.

Yhteistoimintasuunnitelmaan sisältyy niin rautatien johdon, kuin työläistenkin työskenteleminen ratojen turvallisuuden ylläpitämiseksi ja liikennepalveluksen tehostamiseksi. Tämä ei todennäköisesti merkitse mitään muuta, kuin että työläiset sidotaan näennäisesti "yhteisillä" eduilla alati kiristämään omia työsuhteitaan, siten kasatakseen suurempia voittoja rautatielle. Tänä aikakautena, jolloin äärimäisin hiestytys ulotetaan kaikille aloille, suorittavat taantumukselliset ammattiunioiden johtajat katalaa osaansa sitoessaan työläiset tämän kaltaisilla sopimuksilla entistä tehokkaammin tukemaan riistojärjestelmää.

Kaivosmiehiä työttömänä kaivosräjähdyksen johdosta

Ketään ei kuitenkaan ollut kaivannossa räjähdyksen sattuessa

NEW GLASGOW, N. S., helmik. 12. — 550 hiilenkaivajaa joutui työttömäksi eilen illalla Allan-hiilikaivannossa sattuneen räjähdyksen johdosta. Räjähdys, joka tapahtui 1,200 jalan tasanteella keskeytti työt kaivannossa. Tutkimuksia räjähdyksen syihin, ja sen aiheuttamiin vahinkoihin toimitetaan parhaillaan.

Kaikeksi onneksi ei kuitenkaan ketään ollut työssä kaivannossa silloin kuin räjähdys tapahtui.

Nosovitzkyn vaimot hakevat eroa

New Yorkin kuritushuoneessa olevalla urkkijalla oli sangen kirjavat avioelämän seikkailut

MONTREAL, helmik. 13. — "Tohtori" Jacob Nosovitzky (käyttänyt myös nimiä Jacob, Jacob Anderson ja Jacob Noso), joka parhaillaan kärsii New Yorkin valtion kuritushuoneessa rangaistusta kaksinnaimisesta, tulee todennäköisesti menettämään yhden vaimoistaan. Muuan hänen vaimoistaan, Esther Levine Nosovitzky, on täällä ryhtynyt hakemaan avioliiton peruutusta. Hän kertoi tutustuneensa Nosovitzkyyn Montrealissa. N. oli esiintynyt newyorkilaisena lääkärinä, ja viikon kestäneen tuttavuuden jälkeen oli Levine suostunut menemään hänen kanssa naimisiin. Myöhemmin oli hän tullut tietämään, että mies olikin jo v. 1913 mennyt avioliittoon Cornwallissa, Ont. N. vangittiin v. 1927 sen jälkeen, kun hän oli vielä kerran mennyt naimisiin Pouchkeepsiessä, N. Y.

Nosovitzky on kehunut itseään kansainväliseksi urkkijaksi. Hän toimi aikoinaan "Raivaaja"-lehden kirjeenvaihtajana.

Toinenkin kuparin jalostuslaitos Itä-Canadaan

OTTAWA, helmik. 11. — Täällä on tiedotettu, että Consolidated Mining and Smelting-yhtiö sekä Ventures-yhtiö tulisivat rakentamaan suuren kuparin jalostuslaitoksen johonkin Itä-Canadaan. Tämä tulisi olemaan toinen kuparin jalostuslaitos, jonka rakentamista suunnitellaan. Äskettäin ilmoitettiin Noranda-kupariyhtiön ja muiden amerikalaisten ja englantilaisten yhtiöiden aikovan rakentaa tällaisen tehtaan, jota yritystä varten erikoinen yhtiö on jo laillistettu.

Ventures-yhtiö omistaa lukuisia kaivosvaltauksia pohjois-Ontariossa, Quebecissä ja Manitobassa, niihin sisältyen m.m. sinkki-löytöjä. Consolidated Mining and Smelting-yhtiö on yksi suurimpia kaivosyhtiöitä, omistaen lukuisia kuparikaivantoja länsirannikolla, samoin kuin sulattojakin.

Noranda-yhtiölle tehtiin tarjous tämän yhtymän taholta, yhteisen jalostuslaitoksen rakentamiseksi, mutta se kieltäytyi ja muodosti trustiutuman ulkomaisten yhtiöiden kanssa.

Canadan paperiteollisuus laajentunut

82 prosenttia sanomalehtipaperiviennistä menee Yhdysvaltoihin

TORONTO, Ont., helmik. 2. — Canadan sanomalehtipaperiteollisuuden suunnaton laajeneminen viimeisten muutamien vuosien aikana tuli esitettyä Ontarion maakuntaparlamentille maa- ja metsäasiain ministeri Finlaysonin puheessa tänään.

Viime vuonna Canada oli tuottanut 10,000 tonnia sanomalehtipaperia päivässä, jota vastoin Yhdysvaltain paperiteollisuus tuotti vain 6,000 tonnia päivässä. Numerot 1923—28 välisestä tuotannosta osottavat näinä vuosina tapahtunutta hämmästyttävää nousua. Vuonna 1923 Canada tuotti 188 miljoonan dollarin arvosta sanomalehtipaperia. Vuoden 1926 tuotanto oli 224 miljoonaa ja 1928 noin 235 miljoonan dollarin arvoinen.

Tonnimäärässä on canadalainen paperiteollisuus sivuuttanut yhdysvaltalaisenkin teollisuuden. Vuonna 1913 Canada valmisti ainoastaan 350,000 tonnia sanomalehtipaperia, samaan aikaan kuin Yhdysvalloissa tuotettiin 1,305,000 tonnia. Asemat ovat nyt vaihtuneet, sillä viime vuoden tilastojen mukaan Canadan osuus on 2,381,000 tonnia, Yhdysvaltojen ainoastaan tuottaessa 1,415,000 tonnia.

Canadassa käytetään ainoastaan 10 prosenttia valmistetusta sanomalehtipaperista, 90 prosenttia tullessa vietyä ulkomaille. Yhdysvaltain osuudelle lankeaa 82 prosenttia sanomalehtipaperiviennistä.

Toronton opettajattaret saaneet palkankoroituksen

TORONTO, Ont., helmik. 12. — Täkäläinen opetuslautakunta päätti myöntää korotuksia opettajattarien palkkoihin, jotka äskettäin sitä vaativat sillä perusteella, että kaikkien muiden opettajaryhmien palkkoja on korotettu samaan aikaan kun opettajattaret ovat edelleenkin olleet samalla taksalla.

Korkeimmaksi naisopettajain palkkatasoksi määriteltiin 2,200 dollaria vuodessa. Nykyinen taso on 2,000 dollaria, johon tullaan myöntämään lisäystä 50 dollarilla vuosi, siksi kunnes uusi korkein raja on saavutettu. Tämäkin korotus tuli hyväksytyksi ainoastaan yhden äänen enemmistöllä.

Vaativat miljoonan dollaria Britannian hallitukselta

HALIFAX, N. S., helmik. 12. — Täkäläinen laivatelakkayhtiö tulee vaatimaan Englannin hallitukselta miljoonan dollaria korvaukseksi siitä, että tämä yhtiö pelasti brittiläisen sotalaivan "Dauntless'in" matalikoilta Halifaxin edustalta. Telakkayhtiön liikkeenhoitaja R. J. R. Nelson lähti eilen täältä esittämään vaatimusta brittiläiselle hallitukselle. Kun "Dauntless" ajautui karikolle useita kuukausia sitten, pelasti mainittu yhtiö sen tuhoutumasta. Sittemmin antoi Englannin amiraaliteetti laivan korjauksen samalle yhtiölle suoritettavaksi. Tästä maksettiin sopimuksen mukaan sen jälkeen kun tämä sotalaiva uudelleen palasi Atlannin laivastoon täydelleen kunnostettuna. Korvausvaatimus perustuu yksinomaan siihen, että koko laiva olisi menetetty, ellei sitä olisi kiireimmiten poistettu matalikolta ja kuletettu telakalle.

Yhdysvallat käsittelevät siirtolaisasetuksia

WASHINGTON, helmik. 12. — Työjärjestyskomitea on esittänyt edustajakamarille, että se varaisi yhden päivän siirtolaislainsäädännön käsittelemistä varten. Lakiehdotusten joukossa on laki, jolla rajoitettaisiin siirtolaisten tuloa Canadasta ja Meksikosta.

SEPPÄLÄN KOIRAT TAASEN VOITTANEET

Laconia, N. H., helmik. 12. — Alaskalainen koiravaljakon kuljettaja, Leonard Seppälä pääsi ensimäiseksi Uuden Englannin mestaruudesta suoritettavassa koiravaljakkokilpailujen toisessa erässä tänään. Hän pääsi koirineen perille 11 minuuttia 43 sekuntia lyhemmässä ajassa, kuin Emil St. Goddard, joka voitti eilisellä matkalla. Tämän päivän voitolla saavutti Seppälä 8 minuutin 33 sekunnin etumatkan toisiin kilpailijoihin verraten.

Jugoslavia on sisällissodan kynnyksellä

NYKYINEN FASCISTITERRORI JOHTANUT MAAN KAAOSTILAAN

BELGRADE, Jugo-Slavia, helmik. 12. — Vaikka sodan jälkeen oli maa hedelmällinen porvarilliselle kansanvallalle, on kymmenen vuoden sisällä monissa porvarimaissa astunut voimaan taantumuksellinen diktatuuri. Vaikka sodan kautta poistui maailmasta paljon vanhoja tapoja, ei se kuitenkaan tehnyt maailmaa "turvalliseksi kansanvallalle". Niin selittää Times-lehden kirjeenvaihtaja ja jatkaa: Italian, Espanjan, Puolan, Unkarin, Liettuan ja Turkin esimerkkiä seuraten, Jugo-Slavia on syöksymässä sellaiseen kaaokseen, josta ei voida selviytyä mitenkään muuten, kuin ankaran sisällissodan kautta, joka on ollut uhkaamassa sitä jo useita vuosia.

Kuningas Alexander pyyhkäisi yhdellä kynänvedolla perustuslain olemattomiin ja julisti itsevaltiaan monarkian voimaan. Sillä teollaan kuningas luuli pelastavansa maan sisällissodalta, mutta se oli vain öljyä tuleen.

Siitä huolimatta, että poliittisesti valtaa pitävä klikkikunta esiintyy "valkoisen hanskan" järjestönä, samoin kuin "mustapaidat" Italiassa, ei se ole mikään muu kuin pienen ryhmän välikappale. Vielä tällä kertaa ovat riidat enempi sisäpoliittisia, mutta ne voivat hyvin nopeasti kehittyä myöskin ulkopoliittisiksi ja silloin on vaarassa, että koko Etelä-Europa joutuu sotakentäksi, josta suurvallat eivät voi pysyä erossa.

Kaikkein kärjistyneimpänä esiintyy vastakohdat kroatialaisten ja serbialaisten välille, jotka ennen sotaa eivät kuuluneet saman valtion alaisuuteen. Taloudelliset ja poliittiset kysymykset ovat tekijöitä, jotka tilannetta kärjistävät. Niistä huomattavimpana esiintyy verokysymys, jota on vaikea ratkaista.

Murhasi morsiamensa uskonnollisen kiihkon vallassa

VANCOUVER, B. C., helmik. 12. — 20-vuotias Pearl Bagiole-niminen taidekoulun opettajatar löydettiin eilen kuristetuna sulhasensa Dennis W. Barclayn huoneustosta. Kun poliisi pidätti Barclayn osottautui tämä olevan puolittain sekaisin järjeltään. Hän puheli jostain näystä, jolloin taivaallinen herra oli saapunut ja selostanut rakastavansa tätä tyttöä. Barclayn huoneuston vieressä asunut mies kertoi kuulleensa omituisia valituksia tämän huoneustosta. Molemmat olivat jo aikaisemmin syventyneet sielutieteeseen, joka ilmeisestikin sekoitti heidän järkensä.

Uskonnollisen hullutuksen huumaama mies ilmeisestikin päätti tehdä palveluksen "taivaalliselle herralleen" lähettämällä tälle kysymyksessä olleen naisen!

Työväenluokan poljettu tila fascistimaissa

PALKKATASO ON NIISSÄ TAVATTOMAN ALHAINEN

GENEVE, Sveitsi, helmik. 11. — Kansainvälisen työtoimiston kautta on kerätty tilastoja eri maiden työläisten keskimääräisestä palkkatasosta ja sen kautta voidaan osoittaa, että fascismi on suurena kirouksena kaikkien maiden työläisille, missä se on saanut suurempaa jalansijaa.

Kansainvälisen työtoimiston tilaston mukaan ovat työläisten palkat eri maissa, kun vertausluvuksi otetaan Yhdysvaltain työläisten keskimääräinen palkka ja merkitään se 100:lla, seuraavan suuruiset:

Yhdysvallat	100
Canada	81
Australia	76
Englanti	54
Tanska	53
Saksa	34
Belgia	32
Espanja	30
Puola	28
Italia	27

Tilasto siis osoittaa palkkatason alhaisimmaksi fascistien komennon maissa, toiseksi alhaisimmaksi maissa, jotka ovat sosialidemokraatien lujimpia linnoituksia.

Jos yllämainittujen maiden rinnalle otettaisiin kaikki pienemmät valkosen terrorin maat, kuten Suomi, Bulgaria, Rumania, Viro j.n.e. niin suhde olisi suunnilleen samanlainen kuin Italiaankin nähden. Työtätekevät joutuvat kärsimään suunnattomasti elinehtojen alas polkemisen johdosta.

VAPAUS — Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:
A. VAARA. B. A. TENHUNEN. R. PEHKONEN. M. POHJANSALO.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjeenvaihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset 50c palstatuuma. — Nimenmuuttoilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntoeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

Lehteen aiotut ilmotukset pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.

Vapauden toimitus: Huoneusto 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.
Vapauden paino ja latomo: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 2387W.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Trotskilaisten vastavallankumouksellinen työ

Viime kuun 24 p:n Moskovan Pravda kirjottaa pääkirjotuksessaan muun muassa seuraavaa:

On välttämätöntä asettaa täysin selvästi kysymys trotskilaisesta maanalaisesta järjestöstä, ja tekee tämän välttämättömäksi sanotun järjestön koko viimeaikainen toiminta, mikä pakottaa puolueen ja neuvostovallan suhtautumista trotskilaisiin periaatteellisesti toisella tavoin kuin heihin suhtauduttiin XV puoluekokoukseen saakka.

Marraskuun 7:äs päivä 1927, — jolloin trotskilaiset avoimesti esiintyivät kadulla, — oli siinä käännehetkenä jolloin trotskilainen järjestö osoitti, että se on tehnyt pesäeron ei ainoastaan puolueen vaan neuvostojärjestelmänkin kanssa. Ennen tätä esiintymistä oli kokonainen sarja puoluevastaista ja neuvostovastaista toimintaa: väkivaltainen valtion huoneuston valtaaminen kokousta varten (Moskovan korkeimman teknillisen opiston huoneuston), maanalaisen kirjapainon perustaminen jne.

Kuitenkin sovellutti puolue XV puoluekokoukseen saakka trotskilaiseen järjestöön nähden sellaisia toimenpiteitä, jotka osoittivat puolueen haluavan siihen, että trotskilaiset paranisivat, korjaisivat virheensä, palaisivat takaisin puoluetielle. Muutamien vuosien kuluessa, alkaen vuoden 1923 puoluekeskustelusta, piti puolue kärsivällisesti yllä tätä suuntaa, etupäässä aatteellisen taistelun suuntaa. Jopa oli XV puoluekokouksessa puhe samanlaisista toimenpiteistä trotskilaista järjestöä vastaan, huolimatta siitä, että ne "menettelytapaluonnetta olevasta eroavasta kannasta siirtyivät ohjelmallista luonnetta olevaan eroavaan kantaan, muutellen Lenin katsomuksia ja vierähtäen menshevismin kannalle". (XV puoluekokouksen päätöslauselmasta.)

XV puoluekokouksesta kulunut vuosi osoitti täysin oikeaksi XV puoluekokouksen päätöslauselman, joka kokous eroitti trotskilaisten aktiiviset toimitsijat puolueesta. Vuoden 1928 kuluessa kehittyi täydelliseksi trotskilaisten muuttuminen maanalaisesta puoluevastaisesta ryhmästä maanalaiseksi neuvostovastaiseksi ryhmäksi. Tämä oli se uusi puoli asiassa, joka pakotti neuvostovallan elimet vuoden 1928 kuluessa ryhtymään painostustoimenpiteisiin tämän maaanlaisen järjestön toimitsijoita vastaan. Proletaarisen diktatuurin valtaelimet eivä voi sallia sitä, että proletariaatin diktatuurin maassa on olemassa maanalainen neuvostovastainen järjestö, vaikkapa mitätönkin jäsenmääräänsä nähden, mutta jolla kuitenkin on kirjapainonsa, komiteansa, jotka yrittävät järjestää neuvostovastaisia lakkoja, pyrkien valmistamaan kannattajiansa kansalaissotaan proletaarisen diktatuurin elimiä vastaan.

Juuri tähän ovat vajonneet trotskilaiset, jotka joskus olivat puolueen sisäinen fraktsia, joka nyt on muuttunut maanalaiseksi neuvostovastaiseksi järjestöksi.

Tämän vuoksi on ymmärrettävää, että kaikki, mikä maassamme on neuvostovastaista, menshevististä, kaikki tämä on myötätuntoinen trotskilaisille ja ryhmittyy nyt trotskilaisten ympärille. Trotskilaisten taistelulla Neuvostoliiton kommunistista puoluetta (N K P:ta) vastaan on ollut oma logiikkansa, ja tämä logiikka on vienyt trotskilaiset neuvostovastaiseen leiriin. Trotski alkoi siitä, että neuvoi hengenheimolaisiaan tammikuussa 1928 hyökkäämään N K P (b) johtoa vastaan, asettumatta vielä vastustamaan Neuvostoliittoa. Mutta taistelun logiikan mukaan tuli Trotski kuitenkin siihen, että hänen iskunsa N K P (b):n johtoa vastaan, proletariaatin diktatuurin johtavaa voimaa vastaan, suuntautui välttämättömyydellä itse proletariaatin diktatuuria vastaan, koko meidän neuvostoyhteiskuntaamme vastaan. Trotskilaiset ovat kaikin keinoin koettaneet halventaa työväenluokan silmissä maan johtuvaa puoluetta ja neuvostovallan elimiä.

Ohjekirjeessään lokakuun 21 päivältä 1928, jonka trotskilaiset ovat lähettäneet ulkomaille, ja joka on julkaistu ei ainoastaan petturi Maslovin lehdessä, mutta myös valkokaartilaisissa "Rulj"-ym. lehdissä, teki Trotski parjaavia, neuvostovastaisia selityksiä siitä, että muka Neuvostoliitossa voimassaoleva järjestelmä on "nurinpäin olevaa kerenskiläisyyttä", kehottaen järjestämään lakkoja, viemään myttyyn kollektiivisten sopimusten solmiamiskamppailun ja valmistaa itse asiassa joukkoaan uuden kansalaisodan mahdollisuuteen. Toiset trotskilaiset puhuvat suoraan siitä, että "ei ole välitettävä mistään, ei kirjotetuista tai kirjoittamattomista säännöistä" valmistauduttaessa tähän kansalaissotaan.

Parjaus Punaista armeijaa ja sen johtajia vastaan, mitä trotskilaiset levittävät maanalaisessa ja petturilehdistössä ja sen kautta myös ulkomaisessa valkokaartilaisessa lehdistössä on todisteena siitä, että trotskilaiset eivät häikäile käyttää samanlaista parjausta neuvostovaltiota vastaan kuin sosialidemokraatit ja kansainvälinen porvaristo. Neuvostovastainen trotskilainen järjestö koettaa tällöin yhdeltä puolen hajottaa Kominternin sektsioita muissa maissa, saada aikaan hajaannusta Kominternin riveissä, perustaen kaikkialla omia fraktsioitaan, ja toiselta puolen yllyttää Neuvostoliittoa vastaan jo muutenkin neuvostovaltiolle vihamielisiä aineksia. Trotskilaisten vallankumouksellinen fraasi ei enää kykene peittämään trotskilaisen yllytystyön, trotskilaisten parjaustuotteiden vastavallankumouksellista laatua.

X puoluekokouksessa varoitti Lenin puoluetta Kronstadtin kapinan yhteydessä siitä, että jopa "valkokaartilaisetkin pyrkivät ja pystyvät verhoamaan itsensä kommunisteiksi jopa näitäkin "vasemmistolaisemmiksi" kunhan vaan saavat heikonnettua ja tuhottua proletaarisen vallankumouksen tukipylvään Venäjällä. Lenin otti silloin esimerkin siitä, miten "menshevikit käyttävät hyväkseen erimielisyyksiä N K P (b):n keskuudessa tosiasiallisesti yllyttäen ja tukien Kronstadtin kapinallisia, sosialivallankumouksellisia ja valkokaartilaisia, esiintyen kannattajina ainoastaan vähäisillä muka korjauksilla tähän järjestelmään". Trotskilaisten maanalainen järjestö on täysin todistanut että se on sellainen naamioitu järjestö joka keskittää ympärilleen nykyaikana kaikki proletariaatin diktatuurille vihamieliset ainekset. Trotskilainen järjestö näyttelee nyt itse asiassa samaa roolia kuin aikoinaan näytteli Neuvostoliitossa menshevikien puolue niiden taistelussa neuvostovaltaa vastaan.

Trotskilaisen järjestön hajoitustyö vaatii neuvostovallan elimien taholta käytäväksi säälimätöntä taistelua tätä neuvostovastaista järjestöä vastaan. Täten on selitettävissä ne OGPU:n (valtiollisen poliisin) toimenpiteet, joihin se on viime aikoina ryhtynyt likvidoidakseen tämän neuvostovastaisen järjestön, — vangitsemiset ja karkotukset.

Nähtävästi eivät likikään kaikki puoluejäsenet tee itselleen selväksi sitä, että N K P (b):n sisällä olleen entisen trotskilaisen oppositsionin ja nykyisen, N K P (b):n ulkopuolella olevan neuvostovastaisen trotskilaisen maanalaisen järjestön välillä on jo ylipääsemätön kuilu. Tämä ilmeinen totuus on kuitenkin jo aika ymmärtää ja omaksua. Sen vuoksi ei ole lainkaan sallittua se "liberaalinen suhtautuminen maanalaisen trotskilaisen järjestön toimitsijoihin", jota väliin yksityiset puolueen jäsenet osoittavat. Tämä on välttämättä kaikkien puoluejäsenten ymmärrettävä.

Ja enemmänkin, — on koko maalle, työläisten ja talonpoikain laajoille joukoille selvitettävä, että trotskilainen laiton järjestö on neuvostovastainen järjestö, proletariaatin diktatuurille vihamielinen järjestö. Ajatelkoot myös kaikki trotskilaiset, jotka ovat kahden vaiheilla, tätä uutta asemaa, joka on muodostunut koko trotskilaisen oppositsionin viimeisistä askeleista ja trotskilaisen maanalaisen järjestön toiminnasta. Joko — tai. Joko trotskilaisen maanalaisen järjestön kanssa N K P (b):tä ja Neuvostoliiton proletaarista diktatuuria vastaan tai sitte täysi pesäero neuvostovastaisen maanalaisen trotskilaisen järjestön kanssa, täysi kieltäytyminen kaikesta tämän järjestön kannattamisesta.

Vacz-vankila, unkarilainen kidutuslaitos

Vacz-vankila, missä toveri Rakosi ja muut toverit ovat viruneet vuosikausia, on kaikkein julmin ja hirvein kuritushuone Unkarissa. Tämän vankilan "normaalinenkin" hallinto on niin julma, että vain sangen harvat ovat ne vangit, jotka eivät sieltä päästyään ole ruumiillisesti ja henkisesti murtuneita, kärsittyään sen kidutuksia muutamankaan vuoden. Kosteita ja homehtuneita koppeja ei lämmitetä lainkaan, tai vain sangen vähä, edes kaikkein kylmimpinäkään talvina. Vankien on suoritettava mitä ankarinta työtä kymmenestä neljääntoista tuntiin päivittäin vartiain yhtämittaisen valvonnan alaisina ja palkalla — toisinaan kappalepalkalla — mikä on harvoin korkeampi kuin kaksi senttiä päivältä. Ruoka on niin kehnoa ja sitä annetaan niin niukasti, että useimmat vangit saavat kerpukin varsin lyhyessä ajassa. Sitten maaliskuun 1928, jolloin Vaczissa palattiin "rauhanajan hallintoon", vankien ei ole sallittu vastaan ottaa minkäänlaista ravintoa omaisiltaan. Totta että itsekunkin vangin sallitaan kuluttaa noin puolet kuukauden tienististään (siis vajaa kaksikymmentäviisi senttiä) silavan, sipulien y.m. ostamiseen. Mutta tämäkään vaivainen lisäys ei useinkaan lisää vankien ravintoa, sillä vartiat mielellään vaihtavat vankien silavan tupakkaan. Tämmöisen vaihdon kautta saa vanki kahdenkymmenenviiden sentin arvoisella silavalla noin sentin arvosta tupakkaa. Mutta tätenkin saatu tupakka johtaa vangin usein ankaraan rangaistukseen. Vankilassa on näet tupakoiminen ankarasti kielletty. Ja jos jonkun vangin huomataan savuttelevan tai jos häneltä löydetään tupakkaa muodossa tai toisessa, niin saa hän mitä julmimman rangaistuksen.

Jos vangilta löydetään yksi savuke, joutuu hän tavallisesti sen takia kahdeksi viikoksi pimeään koppiin, missä on kova vuode, tai asetetaan kahleihin kahdeksitoista tunniksi. Vankien kahlehtimiseksi on voimassa erikoinen metodi: niin sanottu "lyhyt kahlehtiminen". Oikea kalvosin kahlehditaan vasempaan nilkkaan ja vasen kalvosin oikeaan nilkkaan, joten käsivarret joutuvat ristiin. Sitten vedetään kahleet yhteen ja lukitaan munalukolla. Tämmöisessä asemassa joutuu vanki sitten kuluttamaan kuusi tuntia päivässä siihen saakka, että hänelle määrätty rangaistus on tullut loppuun suoritetuksi. Sangen usein kaikuu kautta vankilan niiden vankien tuskanhuudot, jotka vangit ovat joutuneet moiseen kidutukseen. Seuraava tapaus, mistä on tiedotettu täysin luotettavista lähteistä, on tunnusmerkillinen ilmiö tuon vankilan kuritusjärjestelmästä:

Muuan Ludwig Michaelovitsh-niminen vanki sai kurinpidollisen rangaistuksen viime lokakuun 10 p:nä, kuuluen rangaistukseen kahdeksantoista tunnin kahlehtiminen yllä kerrotulla tavalla. Suoritettuaan rangaistuksensa valitti hän yhtämittaisesti, että hänen vatsassansa tuntuu tavatonta kipua. Kun vartia oli asettanut kahleita uhrinsa käsiin ja jalkoihin, oli hän laskeutunut polvilleen vangin selkään. Vähää myöhemmin löydettiin tämän vangin huostasta tupakkaa. Siitä sai hän uuden rangaistuksen. Hänen jalkansa kahlehdittiin yhteen. Hän pyysi kerta toisensa jälkeen (viimeksi lokakuun 18 p:nä) saada tavata tohtoria, pyytäen että jalkakahleet otettaisiin pois ainakin niin kauaksi, että jonkunverran toipuisi tuberkuloosisairaudestaan. Tätä pyyntöä ei kuitenkaan otettu huomioon. Seuraavana päivänä, lokakuun 20 ja 21 päivän välisenä yönä Michaelovitsh kuoli kurituskoppiinsa, kahleet jaloissa ja ilman, että tohtori olisi käynyt häntä tapaamassa. Ja tämä ei ole mikään poikkeustapaus. Useamman kuin kerran on näet tapahtunut, että vangilta on katkennut selkäranka silloin, kun häntä on asetettu kahleisiin.

On ilman muuta selvää, että moisella tavalla saatetaan päästä eroon vain semmoisista vangeista, joiden äkillinen kuolema ja katoaminen ei herätä missään suurempaa huomiota. Toveri Rakosia vastaan, jonka kohtaloa seuraa tarkasti maailman työläisten yleinen mielipide, on täytynyt keksiä toisenlainen ja hitaampi surmausmetodi. Häneenkin kohdistettu rangaistus tulee — ellei kansainvälinen proletariaatti jälleen riennä hänen avukseen — johtamaan samaan lopputulokseen kuin mitä selkärangan katkaiseminen tekee. Ruoka-annoksien vähentäminen yhdellä kolmasosalla kokonaisen vuoden ajaksi ja kolmen kuukauden asettaminen hirveään kurituskoppiin tietää sitä, että tuberkuloosi ja nälkä yhdessä tulevat hänet surmaamaan. Tämmöiseen asemaan jouduttuaan ei tovereillemme jäänyt muuta mahdollisuutta kuin ryhtyä syömälakkoon. Tämä urhea taistelu voidaan saattaa onnelliseen loppuun, pelastaa toveri Rakosin elämä, vain siten, että kansainvälinen proletariaatti ryhtyy solidaarisesti puolustamaan toveri Rakosia, antaa protestiensa kuulua Unkarin hirmuhallitukselle ja sen edustajille kaikissa maissa.

Toronton poliisikomissionerit ja trotskilaisuus

Canadan trotskilainen oppositsioni, jota johtaa Maurice Spector, osottaa yhä enemmän vastavallankumouksellisuuttaan. Muutamia viikkoja sitten julkaisimme eräitä lainauksia Spectorin ja hänen aateveljensä Cannonin välisestä kirjeenvaihdosta. Näistä lainauksista kävi selvästi ilmi, että trotskilaiset etsivät apua luopioilta ja sosialidemokraattisilta aineksilta.

Nuo Kommunistisen kansainvälisen ja Neuvostoliiton katkerat vastustajat halusta julkaisevat kaiken sen parjaustulvan, mikä tulvii myrkyllisistä trotskilaisista tiedonlähteistä. Trotskilaisten ja julkisten vastavallankumouksellisten välillä on olemassa eräänlainen yhteisrintama.

Niinpä Spectorkin on näyttänyt todellisen värinsä. Hänen ajamansa trotskilaisuus on Torontossa saanut poliisikomissionerien siunauksen. Kuulkaahan työläiset, mitä Spector, Canadan trotskilaisten johtaja saattaa tehdä!

Spector kävi puhuttelemassa erään teatterin isännöitsijää, kysyen tältä huonetta kokouksen pitoa varten, jossa kokouksessa hän tulisi käsittelemään Neuvostoliiton tilannetta. Kun mainittu isännöitsijä oli jonkunverran peloissaan poliisin äskettäin antaman diktatoorimaisen määräyksen takia, niin kehotti hän Spectorin ensin kääntymään poliisikomissionerien puoleen ja hankkimaan heiltä luvan kokoustaan varten. Spector teki kuten hänen neuvottiin tekemään ja vieraili poliisikomissionerien luona. Poliisituomari Coatsworth kysyi, aikooko Spector puhua kokouksessa millään muulla kuin englanninkielellä. "Englantiapa tietenkin", vastasi Spector. Sitten kysyi tuomari, mitä ainetta Spector aikoo käsitellä. Spector ilmotti aineen ja sai luvan kokouksen pitoon. Työläiset, mitä te ajattelette moisesta välinäytöksestä?

Trotskilaisuutta saadaan levittää Toronton poliisikomissionerien luvalla! Tämä muistuttaa meitä eräästä vanhasta sananlaskusta, mikä aikoinaan kohdistettiin Saksan sosialidemokratiseen liikkeeseen: "Vallankumous hänen majesteettinsa Wilhelmin luvalla."

Samanaikaisesti kuitenkin poliisit vainoavat ja jahtaavat kommunistista liikettä. Yksin kokouspaikkain vuokraamisesta kommunisteille kieltäydytään. Mutta trotskilaiset ovat tervetulleita, ei tosin työläisten vaan poliisin taholta.

Yhdessä Kommunistisen kansainvälisen kanssa olemme sanoneet, että trotskilaisuus on objektiivisesti vastavallankumouksellinen liike. Onko se totta. On. Maurice Spector on sen todennut.

Mitä työläiset sanovat asiasta? Minkälaisen kokouksen Spector tulee pitämään? Vastavallankumouksellisen kokouksen.

TYÖVÄEN URHEILU

Kilpailukutsu

Ainoastaan täten kutsumme kaikkia C. S. TUL:n alaisia seuroja edustajiensa kautta osaaottamaan liiton v. 1929

hiihtomestaruuskilpailuihin

jotka asianomaisella luvalla järjestämme Timminsissä maalisk. 2—3 pnä 1929, alkaen 2 p:nä klo 4 i.p. Toivoen mohdollisimman runsasta osanottoa merkitsemme.

Työläisurheiluterveisin:

Timminsin V.- ja u.-seura ILO

J. Saloranta. p:johtaja. — N. Leppä. sihteeri.

Kilpailuohjelma: naisille 3 km., pojille alle 18 v. 5 km., ikämiehille 10 km. (T. U. L:n mestaruudesta) 5 ja 10 km. yleinen sarja (T. U. L:n mestaruudesta).

Määräyksiä: voimassaolevia kilpailusääntöjä noudatetaan. Palkintoja jaetaan joka sarjassa 3, paitsi yleisen sarjan 10 km. matkalla 4. Osanottoilmoitukset tehtävä helmik. 27 p:vään mennessä sekä mihin matkalle osallistuu, os.: N. Leppä, Box 1803, Timmins, Ont. Määräaikaan ilmoittautuneille vieraspaikkakuntalaisille varaamme vapaan asunnon.

Kisan kansalliset hiihtokilpailut

Kilpailuja suosi ihanteellinen sää — Jansson 5:den, Meriläinen 20:nen km:n ja Myllynen nuorten sarjan voittajia

Viime sunnuntain seuduissa suoritettiin Sudburyssa Canadan suomalaisen liiton seurojen keskiset kansalliset hiihtokilpailut yleisissä 5:den ja 20:nen, nuorten alle 15 v. poikain 2:den ja naisten kolmen kilometrin matkoilla. Kilpailuihin otti osaa kaikkiaan 22 hiihtäjää, joista yleisessä sarjassa 16 ja poikain 6. Naisten kilpailuun ei ollut ilmoittautunut ainoatakaan osanottajaa. Merkillinen ilmiö! Ovatko naisemme todellakin niin tanssin kiroissa etteivät jouda huolehtimaan fyysillisestä kuntoisuudestaan?

Mitä itse kilpailuiden kulkuun tulee, niin olivat ne noin kilpailijoiden kannalta katsoen kireitä. Niinkuin tulosluettelosta huomaa, olivat ajat esim. viidellä kilometrillä melkein tasoissa neljän ensimmäisen kanssa.

Kahdenkymmenen kilometrin hiihto oli komea kilpailu, jota seuraamaan radan varsille oli kerääntynyt runsaasti yleisöä. Kilpailun voitti nopeasti edistyvä Meriläinen kohtalaisen hyvällä ajalla, verraten siihen, että hiihtorata oli melkoisen vaikealla murtomaalla.

Muuten osoittivat kilpailut, että Kisalla on hyvä hiihtokaarti, joka pysyy miesten tasolla missä kilpailussa tahansa. Se seikka vain on ikävintä, että kaarti on liian pieni. Sudburyssa olisi yllin kyllin nuorta väkeä joille varmaan hiihtourheilu ei tekisi pahaa terveydelliseltäkään kannalta. Varsinkin naisia olisi runsaasti, mutta eipäs vain heitä näe suksilla edes suurempien tapaustenkaan edellä. Useimman varsi köyrtyy, kasvot kalpenee, mutta suuren lääkärin — luonnon — puoleen vain ei tahdota kääntyä.

Tulokset kilpailuista olivat seuraavat:

Nuorten kahden kilometrin matkalla: 1) Lauri Myllynen, Kisa, 10 m. 16 s., 2) Hänninen, Jyry, 10,20 s., 3) Leo Buckosky. Jyry 10,23,5. Lähinnä Kolari Jehu.

Miesten viiden kilometrin matkalla: 1) P. Jansson, Kisa, 21.49 sek., 2) V. Kuosmanen, Kisa, 22.8 sek., 3) E. Meriläinen, Kisa, 22.11. Lähinnä Laamanen Jehu, 22.18.

Miesten kahdenkymmenen kilometrin matkalla: 1) E. Meriläinen, Kisa 1.24.50,5 sek., 2) V. Kuosmanen, Kisa 1,26.05 sek., 3) P. Jansson, Kisa, 1.27,-49 sek., 4) Lauri Laine, Jehu, 1.28,41,5 sek. Lähinnä N. Leppä, Ilo Timmins, 1.29,24,5 s.

NEUVOSTOLIITON LENTOTEKNIIKAN SAAVUTUKSIA

Joku aika sitten onnistui insinööri Kalininin ratkaista eräs lentotekniikan vaikeimpia kysymyksiä, nimittäin ilman vastustuksen vähentäminen lennettäessä, rakentamalla lentokoneen, jolla on ellipsinmuotoiset kannatintasot.

Huolimatta joittenkin ammattimiesten epäilyistä osoitti lentokone, joka on saanut nimen "K—4", koelennossa loistavasti keksijänsä teorian etuisuuden. Kone oli saavuttanut tällä järjestelmällä suuremman nopeuden, vakavuuden, kantokyvyn, ja melkein 50 % polttoainesäästön.

Suurempia valmisteluja suorittamatta lähti 260 hevosvoimainen "K—4" Moskovasta 1 min. myöhemmin kuin samanpainoisessa lastissa ollut 600 hv. "Dormes-Mercus". Harkoviin vain 2—3 min. myöhemmin kuin tuo niin paljon voimakkaampi kone.

"K—4" ottaa kuormaa (mukaan luettuna moottori) 960 kg. Koneen lentokorkeuden raja on 5,800 m., 1,000 m. korkeuteen nousemiseen tarvitsee kone 5 min. 4 sek. — E. S.

Montrealin uutisia

RIKKUREITA VÄRVÄTTIIN

kovalla touhulla täällä viime viikolla Pigeon Timber-yhtiön kämpille Onion Lakelle Ontarioon. Täytyy sanoa: "paljon porua ja vähän villoja". Värvärien taholta ensin kiellettiin, että mitään lakkoa ei ole, mutta kun se valhe ei vedellyt, niin selitettiin asia tavattomasti väääristellen. Täytyy sanoa, että likaiset olivat ne keinot joiden avulla miehiä sinne haalittiin. Kaikki työttömyysavustus, mikäli sitä on annettu, on kuuleman mukaan lopetettu ja todennäköisesti käytettiin muitakin keinoja. Mutta kaikesta huolimatta löytyi "karvajalkoja" kovin vähän, ainoastaan 25 kappaletta. Nämä "uhrit" vietiin junaan jo toista tuntia ennen junan lähtöä; varovaisia oltiin.

On tosiaan ikävää, että henkilö jonka alana on "sanan julistus" kaikin käytettävissä olevin keinoin sekaantuu niin maalliseen asiaan kun on ratapölkkyjen teko. Mutta kun on hyvä halu viedä leipä rehellisen työläisen suusta, niin ei siinä näy olevan oma työala (Herran viinamäki) esteenä.

PUHE- JA ILTAMATILAISUUKSIA

Helmikuun 17 ja 24 p:nä sekä maaliskuun 3 p:nä on puhetilaisuus kunakin päivänä k:lo 3 i.p. Labor Temple'llä, 1197 St. Dominique st. (Lähellä Dorchester'ia).

Palvelijataryhdistyksen ohjelmailtama on t.k:n 24 päivän illalla osaston lukutuvalla. Kannattaa pitää mielessä.

"Pastori Jussilaisen" ja "Syntisen enkelin" esitys on t.k:n 17 p:nä k:lo 7.45 illalla. Toivottavasti kaikki muistavat tämän ilman suurempaa varoitusta.

Eri paikkakunnilta

Kulkurin mietteitä New Finlandista

Sattumalta jouduin tänne suomalaiselle asutusseudulle, joka sijaitsee itäisessä osassa Saskatchewania. Maantieteelliseltä puolelta katsottuna tämä seutu ei muistuta preerialueita, sillä täällä on vielä laajalti haapametsikköjä, ja muuten tämä on epätasaista maaperää.

Ihmisten elämäntavat täällä ovat vielä hyvin kaukana nykyajasta. Siitä syystä, että täällä ei ole edistys tehnyt minkäänlaista muokkausta. On täällä joskus ollut työväen rientojakin, vaan tällä kertaa ei ole juuri mitään jälellä siitä. Vapauslehteä ei tänne tule jos korkeintaan neljä tätänykyä. Suomalainen väkiluku sanotaan tällä kertaa olevan siinä kahden- tai kolmensadan välillä.

Kirkkoja täällä on kaksi ja ihmiset käyvät ahkerasti niissä, kun joskus sattuu olemaan hengenmies liikkeellä. Täällä ei ole vakituista "isää" tällä kertaa.

Lentäviä kulkureita ei täällä ole tätänykyä montakaan siitä syystä, että täällä on kesälläkin huonot palkat, ja liian vähän ilmaa kulkurin keuhkoille.

Jos täällä olisi suojeluskunnat, niin oltaisiin niinkuin ainakin etelä-Pohjanmaalla. Niitä täällä vielä ei ole. Niin, täällä onkin etupäässä etelä-Pohjanmaalta muuttaneita. Jos arvaisin oikein, niin Vilppulasta Oulua myöten raja, niin tulisi ehkä oikein. Niin, on täällä paljon hauskaakin. Täällä on ulospäin lämpiäviä saunoja, joissa saa täin puremia kutitella. Tämän kirjottaja arvelee, että voi kulua aikaa ennenkuin "Kansainvälinen" kajahtaa täällä.

Nurmon hoopo.

Kirjeenvaihtajille

Burritt via Mattawassa olevalle kirjeenvaihtajallemme pyydämme tiedustelunne johdosta lausua, että kirjottamastanne asiasta tuli samalla aikaa kaksi selostusta, joten emme katsoneet niitä molempia tarpeelliseksi julkaista kun niillä ei ollut suuria eroja. Sattumalta vain joutui teidän kirjeenne syrjään, toisen tultua julkaistuksi. Kirjottakaa siis edelleenkin, ei niitä minkään "huonouden" vuoksi jätetä julkaisematta.

Timminsissä oleva kirjeenvaihtajamme, joka kirjoitti osuuskaupan vuosijuhlasta, joutui myöskin kerran sivuutumaan samasta syystä kuin edellinenkin. Juhlista oli nim. joku toinen ehtinyt aikasemmin mainitsemaan, ja kun lehtemme on vain nelisivuinen, niin emme parhaalla tahdollakaan voi samasta asiasta antaa useampaa selostusta. Siinä jää toisinaan parempikin selostus syrjään senvuoksi, kun lähetetään myöhästyneenä. Toivomme kirjeenvaihtajiemme kirjottavan asioista heti "tuoreeltaan".

Red Laken kirjeenvaihtajallemme pyydämme lausua, että ette suinkaan ole olleet "tunkeileva". Pyydämme päinvastoin teitä kirjottamaan niin usein kuin mahdollista.

Montrealissa olevalle kirjeenvaihtajallemme pyydämme lausua, että hän ei pahastuisi, vaikka hänen kirjotuksensa "Varokaa punikit" ei tullutkaan julkaistuksi. Kirjotuksessa ei ollut mitään vikaa, mutta kun sitä aihetta olemme joutuneet nykyisen porvarien hyökkäyksen aikana käsittelemään niin etu- kuin sisäsivuillakin melkein jokaisessa numerossa, niin katsoimme sen sopivaksi jättää julkaisematta.

NAISTEN OSASTO

Long Lake, Ont.

Tammikuun 15 pnä oli meillä työkokous jossa valittiin virkailijat seuraavalle kuudelle kuulle.

Toimintaa kun tarkastaa kuluneelta puolivuodelta, niin yhteistulos on tyydyttävä. Kokouksia on pidetty säännöllisesti joka toinen tiistai, vuoroin työ- ja ohjelmakokouksia. Osanotto näihin laimeaa. Toisilla on tosin liian pitkä matka, etenkin näin talvisin josta ei voi tuomita, vaan on paljon sellaisiakin, jotka luulee sillä olevan hyvän kunhan on vain nimi naisosaston jäsenkirjassa ja joskus käy niinkuin itseään näyttämässä. Niin, ja onhan täällä kuulemma sellaisiakin, että se suloinen elämäntoveri kieltää pääsyn. Vaikka kuinka olisi hyvä halu naisella lähteä, niin ole vain torpalla silloin kun mies parhaaksi näkee. Onkos tällainen mies sitten elämän toveri, joka niinkin jalosta kun naisen itsensä kehittämisestä hänen kieltää? Eikö tämä nainen olekin vain hänen kotiorjansa. Luulisihan jo nykyajan opettavan jokaisen miehen, vaikkapa olisi kuinka vanhoillisilla mielipiteillä varustettu, että ennen kaikkea naisen pitäisi saada kehittää itsensä tietoiseksi, että hän kykenisi kasvattamaan tulevan sukupolven. Onhan meissä monessa naisessakin vielä paljon totuttua tapainturmelusta, että luotamme liian paljon toisen johtoon. Meidän pitäisi ruveta itsenäisemmin asioita käsittelemään. Pitäähän meidän kyetä kotitaloutemmekin hoitamaan, niin miksi emme sitte yhteiskunnallisiakin asioita. Kun vain meillä innostusta riittää, niin me saamme paljon aikaan. Me rohkenemme joskus pistäytyä naisosaston kokouksiin ilman miehen lupaa ja tultuamme selostamme miehelle, että se kuuluu naisille tulevan ihmiskunnan nimessä kehittää itseämme tietoiseksi asemastamme, että voimme ohjata lapsemme oikealle tielle

Kansainvälistä naistenpäivää päätimme juhlia, jota valmistamaan valittiin 4-henkinen komitea, joka huolehtii sen onnistumisesta.

Puoluetervehdyksin toivon naisosastoissa ripeätä toimintaa tälle kuluvalle vuodelle. — Yksi.

Tuhon kilpajuoksu

Mistä nykyisin eniten puhutaan? Elokuvatähdistä, sanonee joku. Kenties. Mutta jos sivuutamme ne ja menemme poliittisen elämän areenalle, niin löytyy vain yksi ainoa mahdollinen vastaus: rauhan turvaamisesta. Siinä asia, josta puhutaan kaikkialla ja tavattomasti. Mutta sotavarustelun alalla vallitsee kuumeinen kilpajuoksu. Pienenä esimerkkinä sen "tuloksista" mainitsemme tässä eräänlaisesta lentokonenuotasta, jonka Yhdysvaltain armeijan palveluksessa olevat tieteilijät ovat keksineet.

Keksinnöstä kerrotaan seuraavaa:

"Pimeän tullen lasketaan uhatussa paikassa, esim. kaupungin ympärillä ilmaan ilmapalloja, joihin on kiinnitetty pianon kieliraudasta kudottu verkko. Verkot riippuvat näistä lihavan kalan näköisistä palloista suoraan alaspäin ja ovat verkot tuhansia jalkoja pitkiä. Täten uskotaan voitavan pystyttää yön aikana näkymätön noin mailia korkea ja koko uhatun paikan ympäri ulottuva muuri, joka estää vihollisen ilmailuvoimien hyökkäyksen. Se tekee hyökkääjille mahdottomaksi käyttää pomminheittolentokoneitaan, sillä niiden on kuljettava mahdollisimman alhaalla voidakseen onnistuneesti heittää pommit määrättyihin paikkoihin.

Jos lentokone puskee tuollaista nuottaa vastaan, pysähtyy sen vauhti yhtäkkiä ja teräslankainen verkko kietoutuu lentokoneen potkuriin, joten koneen tuho on varma."

Tietysti nyt pian keksitään tälle lentokonenuotalle tuhoamiskeino. Ja sille taas tuhoamiskeino ja taas ja taas jne. Loppumattomiin. Kunnes — pannaan kaikki nuo lukemattomat kojeet hirvittävään työhönsä.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Talvisia mietteitä

Mainarin ajatuksia vallitsevasta yhteiskuntajärjestelmästä

Näin talvella, kovien pakkasten aikana ja myrskyjen raivotessa, näkee niin hyvin luonnonvoimien erilaisuuden — mitä se on talvella ja mitä kesällä. Talviaika on aina kovin aika meille työläisille, kun on taisteltava kylmyyttä vastaan, kun itsensäsäilyttämisvaisto sanoo, että säilytä itsesi talven pakkasilta ja tuiskuilta, että kyllä sitä aina kesällä tulee toimeen, kun tuo luontoäiti jakaa lämpöään meillekin, jotka olemme muka huonompia ihmisiä niiden mielestä, jotka eivät koskaan tee mitään toimeentulonsa hankkimiseksi. Mutta myöskin näin talvella huomaa niin hyvin luokkien välisen eroavaisuuden olemassaolon sellaisetkin, jotka eivät sitä aina näe eivätkä tule ajatelleeksi. Kun vähänkin katselee ympärilleen, niin joka puolella näkee miten ihmiset ovat erilaisia. Toiset ovat hyvin syöneen näköisiä ja vahvoihin turkkeihin pukeutuneita,jotavastoin moni työläisistä ei saa edes kunnollista "mäkinootakkia" päälleen, suojatakseen itseään edes sen vertaa, että voisi kunnolleen liikkua asioillaan. Niin, tämä jo panee monen ajattemaan miksi näin pitää olla. Ja tuleeko aina näin olemaan, että me, jotka kaiken maailmaan tuotamme, kaivamme nikkelit maanpimennoista päivän valoon, ja korpien rämeiköstä hakkaamme puut maailman markkinoille vietäviksi, teemme kaiken hyödyllisen mikä maailmaan hyvinvoinnin tuo — että me kärsimme aina puutetta? Sillä työ juuri on kaiken tuottaja, ja me sen tekijät ja tuottajat saamme niin pienen osan työmme tuloksista ettemme voi hankkia edes kunnollista toimeentuloa itsellemme eikä perheellemme. Jotavastoin ne, jotka eivät joudu koskaan hikihelmiä vuodattamaan minkään hyödyllisen työn tähden, muuta jos silloin hikoilevat kun samppaniat ja muut hyvät aineet päässä höyryää. Ja näillä olioilla on kaikkea kylliksi mitä vaan haluavat järjestää elämänsä hauskaksi tekemiseksi.

Ja tämä juuri tuo ajatuksen työläisten mieliin, millä tämä luokkien olemassaolo voidaan poistaa. Ja sitä ei muulla voida poistaa, kuin vanhan järjestelmän hävittämisellä ja uuden tilalle luomisella, sellaisen järjestelmän, jossa me voimme itse määrätä kohtalomme ja kaikki on yhdenvertaisia. Sillä niin kauan tulee olemaan luokkarajat kuin toinen osa kansasta sortaa toista. Mutta tässä juuri on kysymys miten se tulee tapahtumaan. Sillä se ei vaan niin tapahdu, että astua tästä kapitalistisesta maailmasta joenekin ihanneyhteiskuntaan. Me kun ei saada mitään saavutuksia itsellemme jollemme me niitä itsellemme vaadi. Sillä kapitalisti on niin kiinteästi järjestynyt omiin järjestöihinsä, ettei se luovuta mitään ellei sen ole sitä pakko tehdä. Ja näin ollen olisi meidän työläisten myös järjestyttävä ja koottava voimamme yhteen sen lipun alle, joka meillä on tunnuksena ja joka johtaa maailman työtätekeviä luokkia siinä taistelussa, joka joskus on hävittävä nykyisen riistojärjestelmän ja luova tilalle sosialistisen yhteiskuntajärjestelmän, jossa ei tunneta työläisten riistoa eikä sortoa.

Niin, tässä olkoon meille tunnuslause, että kukin pyrimme kohdaltamme täyttämään luokkataisteluvelvollisuutemme, ettemme olisi vain syrjästä katsojia ja ratsastaisi niillä saavutuksilla mitä toiset työläiset ovat saavuttaneet ja vastaisuudessa saavuttavat. Siis velttous pois ja kukin tositoimintaan, siihen mitä nykyinen aika meitä kaikkia vaatii ja velvoittaa! — Mainari.

Suomalaisen porvarillisen tiedemiehen lausunto Leningradin sairashoito-oloista

Helsingissä ilmestyvän porvarillisen sanomalehden "Hufvudstadsbladet'in" edustaja on haastatellut kirurgian dosentti, tohtori Henri Bardya, joka oli ollut yhdessä yhdeksän muun suomalaisen kirurgin kanssa Pirogov-seuran kutsumana tutustumassa Leningradin sairashoito-oloihin. Tohtori Bardy kertoi lehden edustajalle m.m. seuraavaa:

On luonnollisesti mahdotonta niin lyhyen käynnin aikana päästä joihinkin puhtaasti objektiivisiin käsityksiin, mutta yleiskäsityksenäni tahdon heti sanoa, että meidän olisi paljon opittavaa lääketieteellisellä ja terveydenhoidollisella alalla itäisiltä naapureiltamme.

Etenkin röntgen ja radiumkäsittelyn alalla ollaan Leningradissa kaukana edellä meistä. Professori Petrovin syöpä-instituutti on, sen voin minä varmasti väittää, Europan ensimäinen radiumlaitos. Niin kauan kuin Suomesta puuttuu sellainen laitos olemme todellakin valitettavan suuressa määrin kehityksestä jälellä.

Yleensä kuuluivat lääkärit joita tapasimme, vanhaan kaartiin ja ovat saaneet koulutuksensa ennen vallankumousta. He ovat matkustelleita ja lukeneita miehiä ja voivat taitavuudessa kilpailla Europan etevimpien lääkärien kanssa, eritoten kirurgian alalla. Huolimatta niistä vaikeuksista, joita heillä on voitettavina tullessaan kosketuksiin länsimaisen kulttuurin kanssa ja huolimatta eristetystä asemastaan — mitään opintomatkoja ulkomaille ei ole tullut kysymykseen — ovat he ajan kehityksen huipulla.

Uuden lääkäripolven kehityksestä on vaikea sanoa mitään. On toivottavaa, että uudet, vanhojen lääkärien apulaisina ollessaan, omaavat näiden tiedot ja kokemukset, mutta vaikeudet ovat tietysti suuret.

Yleensä näyttävät ihmiset hyvin ravituilta ja siisteiltä, mutta vaatimattomasti puetuilta. Lapset vaikuttavat yleensä hyvin hoidetuilta. Ainoastaan joku vanhus näyttää kärsineen näköiseltä.

Tässä yhteydessä on syytä mainita yleisöstä teattereissa ja huvitilaisuuksissa. Näyttämötaide ja musiikki ovat jatkuvasti samalla korkealla tasolla kuin ennen vallankumoustakin. Käynti teattereissa tai oopperassa on todellinen taidenautinto. Mutta kysymyshän oli yleisöstä. Smokingeja ei tosin näy teattereissa, mutta minusta tuntui, että oltiin kuitenkin vaivauduttu pukeutumaan paremmin tällaista tilaisuutta varten.

Mitä sairashuoneisiin tulee, on luonnollista, että monet niistä samaten kuin koko Leningrad, vaikuttavat jossain määrin rappeutuneilta. Huolimatta siitä, on kaikki kuitenkin onnistuttu saamaan puhtaaksi ja muhkeaksi. Laitoksissa työskennellään vilkkaasti hygienisten vaatimusten läpiviemiseksi ja järkiperäisen terveydenhoidon juurruttamiseksi yleiseen tietoisuuteen. Tästä ovat todistuksena sosiaaliset ja hygieniset museot, joita on pantu kuntoon ja joissa yleisöllä on tilaisuus saada tietoja asiantuntijain johdolla. On tapana kuljettaa sotilaita sekä siviiliyleisöä pienissä ryhmissä museoihin, joissa kunkin ryhmän ottaa huostaansa ohjaaja, joka kuvapiirrosten ja karttojen avulla valistaa yleisöä.

Sairashuoneet ovat täynnä ja poliklinikoissa vallitsee suuri ahtaus. Koko lääkärihoidon ja lääkkeet kustantaa valtio.

Erittäin suurta mielenkiintoa herätti käynti eräässä n.s. yösanatoriossa. Se on sanatorio, jossa keuhkotautiset, vielä kuitenkin työkykyiset työläiset, saavat hoitoa kuuden viikon aikana. Lopetettuaan työnsä tulevat sairaat sanatorioon. Se sanatoorio jossa me kävimme, oli muodostettu entisestä yksityisestä huvilasta ja ei jättänyt mitään toivomisen varaa mitä tulee siisteyteen ja mukavuuteen. Niin kun sairas tulee illalla, riisutaan hänet täydellisesti eräässä huoneessa, jonka jälkeen hän saa kylvyn toisessa ja päälleen puhtaat vaatteet kiireestä kantapäähän kolmannessa huoneessa. Sen jälkeen kokoontuvat sairaat yhteen ja saavat nauttia radiomusiikkia taikka kuulla esitelmän ja opetusta yhteiskunnallisista (tai hygieenisissä aineissa. Lyönnilleen klo 9 menevät kaikki sänkyyn saatuaan sitä ennen runsaan ja ravitsevan aterian. Aamulla ennenkuin sairaat lähtevät työpaikoilleen, saavat he myöskin ruoka-aterian.

Rikollisuus yhteiskuntamme helmasyntinä

Taannoin kun kuuluisalta amerikalaiselta lakimieheltä, Clarence Darrovilta, kysyttiin mitä hän ajattelee rikollisuusprobleemista, hän selitti että "puolen vuosisadan aikana kun olen ollut lakimiesammatissani, ei ole saavutettu minkään laisia edistysaskeleita rikoksien ja rikollisuuden ehkäisemiseksi."

Tuon puolen vuosisadan kuluessa, josta Darrow puhuu, tuhansia rikollisuutta vastaan tähdättyjä lakeja on laadittu ja kirjotettu lakikirjoihin. Kuitenkin rikollisuus on lisääntynyt ja rehottaa nyt ilmeisempänä kuin koskaan ennen. Jokainen uusi laki, mikä on hyväksytty, on merkinnyt vain lisää lakien rikkomuksia. Parempaan yhteiskuntaluokkaan kuuluvat henkilöt ovat niitä voineet rikkoa miltei mielinmäärin joutumatta siitä rangaistavaksi. Seuraus on kaikille selvä. Lisää rikollisuutta.

Rikollisuuden suhteen on tapahtunut aivan päinvastaista kuin mitä lakien laatijat ovat olettaneet, tai ainakin uskotelleet tapahtuvan. Kuri ja paikkaustoimenpiteet eivät ole avustaneet, sillä syyt jotka rikoksia synnyttävät, ovat olleet syvemmällä itse yhteiskuntajärjestelmässä. Puhutaan, että lakeja ei tulisi olla niin paljo kuin mitä niitä nykyisin on, mutta tulisi niihin "asettaa hampaat". Sitäkin on yritetty, mutta tulokset eivät suinkaan näytä kehuttavilta.

Miten rikollisuus kehittyy olevista oloista ja niinmuodoin yhteiskunnan helmasynti, mikäli kysymyksessä on vähäväkinen kansanaines, kuvaa sitä osaltaan eräs pieni uutinen, jonka on julaissut "Minneapolis Journal". Siinä kerrotaan nuoren tytön varkausjutusta lyhennettynä kuten seuraa:

"Tyttö (nimeä ei mainita) varasti $40 rahaa, käyttäen koko summan ruokatarpeiden ostoon nuoremmille veljilleen ja sisarilleen sekä lääkkeitä äitinsä kärsimysten lieventämiseksi. Syytetty on 22-vuotias. Hänet oli asetettu syytteeseen varkaudesta. Oli varastanut rahakukkaron jossa oli $40 ja rautatietiketti Seattleen. Hän otti rahakukkaron departementtipuodin myymäpöydältä, johon omistaja oli sen unohtanut. Häntä ei olisi mahdollisestikaan saatu kiinni ellei hän olisi palauttanut rautatietikettiä paikalliseen rautatiekonttoriin. Hänet vangittiin. Tytöllä ei ollut lakimiestä oikeudessa. Äiti oli liian sairas seurataksensa tyttöä oikeussaliin. Hänen isänsä oli ulkona kaupungista etsimässä työtä. Näinollen hän saapui yksinään, itkien murtuneena.

"Perhe oli muuttanut Minneapolisiin joitakin kuukausia sitten farmilta, toivossa saada työtä ja nauttia kaupunkielämästä. Hän on vanhin neljästä lapsesta. Isäntä etsi työtä ja hän itse, omaten kokemusta pikakirjurina, yritti etsiä työtä.

"Lopuksi kertoi tyttö saaneensa työn myydä koulukirjoja Illinoisissa ja Indianassa. Ansaitsi siinä jonkun verran ja säästi hieman rahaakin. Tuli kotiin jouluksi, mutta joulupäivän vieton sijasta löysi perheen nälkään nääntymässä. Äiti oli sairaana. Isänsä ja vanhin veljensä eivät saaneet työtä Minneapolisissa. Heidän oli mentävä takasin maalle. Säästetyt penningit menivät ensi hädän lieventämiseen. Hän maksoi velkoja, joita oli kerääntynyt useamman viikon ajalta. Lähetti äidin sairaalaan vaikeata leikkausta varten. Tarvittiin rahaa lasten elättämiseen.

"Kävellessään eräänä päivänä kaupungilla pistäytyi hän kauppapuotiin ja huomasi rahakukkaron olevan puodin pöydällä. Sieppasi sen ja pakeni. Kulutti kaiken. "Yes, minä varastin sen", sanoi tyttö tuomarille. "Tiesin että se oli väärin tehty. En ole sitä koskaan ennen tehnyt, enkä ole milloinkaan ennen ollut rettelöissä. Otin rahan ja maksoin sillä laskuja sekä ostin lääkkeitä äidille."

Uutisessa mainitaan, että Hennepin kauntin piirioikeuden tuomari vapautti tytön ja lupasi hankkia hänelle avustusta. Sellaista armoa eivät monetkaan saa osakseen. Lainkoura ei tunne sääliä muuta kuin verrattain harvoissa poikkeustapauksissa. Tämä tapaus kuului tuollaisiin poikkeustapauksiin.

Lukemattomat ovat ne tapaukset rikkaassa Amerikassa, että suoranaisen köyhyyden ja elämäntaistelun synkkyyden takia henkilö joutuu rikollisuuden tielle ja päättää elämänsä ammattirikollisena, sitävastoin kuin jos hänen elämänsä olisi ollut turvattu, olisi voinut olla mitä kunniallisin ihminen. Lait, olivatpa ne varustettu minkälaisilla "hampailla" tahansa eivät voi rikollisuutta hävittää niin kauan kuin yhteiskunnan olevat olot sitä lukemattomalla eri tavalla synnyttävät. Tarvitaan perussyiden poistamista.

Seitsemän vuorokautta ilmassa

Ensimäinen kokeilu ilmailun alalla tapahtui 25 vuotta sitten, jouluk. 17 p. v. 1903, jolloin Orville Bright ajoi "lentokoneellaan" 120 jalan matkan pysyen ilmassa 59 sekuntia. Se ei ollut pitkänmatkan eikä pitkänajan lento, mutta se herätti kansainvälistä huomiota. Se, että koneella voi kulkea ilmassa, oli ihmeiden ihme siihen aikaan. Mutta 25 vuoden ajalla on ilmailun alalla kehitytty niin pitkälle, että seuraava askel on, ei Atlannin tai Tyynenmeren yli lento, vaan lento maapallon ympäri.

Yhdysvaltain armeijan lentokoneella Question Mark'illa saavutettiin joku viikko sitten maailman lentorekordi ja se osottaa, että maapallon ympäri lento ei ole mikään mahdottomuus jo nyt käytännössä olevilla koneilla, puhumattakaan tulevaisuuden lisäkeksintöjen saavutuksista.

Question Mark, 3-moottorinen umpinainen lentokone, lähti Los Angeles'ista tammik. 1 p. aamuna, lentäen yhtämittaisesti lähes viikon, eli 150 tuntia, 40 minuuttia ja 15 sekuntia. Mukana oli viisi ohjaajaa, joten voitiin muuttaa miestä "kampiin" ja jokaisella oli vuoronsa levähtää. Tuolla ajalla kone kulki yli 11,000 mailia, joka mailimäärä on jokseenkin sama kuin Los Angeles'ista Alaskaan ja Japanin kautta Kalkuttaan, Intiaan. Toisin sanoen, sillä ajalla kone olisi kulkenut noin puolet maapallon ympärimatkasta. Jos Question Mark olisi lähtenyt itää kohden ja lentänyt kyseessä olevan matkan, niin olisi se päässyt Hongkongiin, Kiinaan.

Tällä kestävyyslennolla rikottiin saksalaisen lentokoneen saavutus, joka siihen asti oli paras — mikäli lentokoneet ovat kysymyksessä — 85 tunnilla sekä ranskalaisen ilmalaivan rekordi 35 tunnilla.

Yhtenä probleemina kestävyyslennossa on vielä se, että polttoainetta ei voida varata kyllin paljon matkaan. Niinpä Question Markiin lisättiin gasoliinia 27 eri kertaa. Tuolla yli 11,000 mailin matkalla tarvittiin gasoliinia 5,205 gallonaa ja öljyä 262 gallonaa. Gasoliinin lisäys toimitettiin toisesta lentokoneesta langin avulla.

Tämäkin onnistunut lentokokeilu tapahtui sotaharjottelun merkeissä, kuten osottaa jo sekin, että kokeiltavana oli armeijan lentokone.

Muinaissuomalaisesta urheilusta

II

Vanhimmista urheilumuodoistamme johtuu ensinnä mieleemme hiihto. Vaikka emme suoranaisesti tiedäkään muinais-suomalaisten hiihdosta urheiluna, ei ole epäilystäkään, etteikö sitä myös sellaisena olisi viljelty. Sukset olivat aikanaan miltei ainoita välineitä, joilla talvella voitiin liikkua, ja luetaanhan nykyään jo hiihtäminen sinänsä "reippailuna" t. ulkoiluna urheilujen joukkoon. Mutta hiihtotaito saattoi olla myös miehisen kunnon parhaita mittaajia. Metsän otusten, hirven tai varsinkin suden ja ilveksen pyynnistä tuli monta kertaa sisun ja sitkeyden ankara näyte; sutta saatettiin ajaa takaa vuorokausimääriä, aamusta iltaan, yö levättiin nuotion ääressä ja jälleen aamulla jatkettiin. Tämä on jo urheilua miltei urheilun vuoksi; siinä ei ilmeisestikään enää aina ollut kysymys siitä, että saataisiin yksi metsänpeto vähemmälle, vaan siitä, että aloitettu kamppailu oli voitettava. Ja se se pani metsämiehet pusertamaan itsestään vaikkapa viimeisetkin sisun rippeet. — Ei ole epäilystä siitäkään, etteikö hiihdossa olisi henkilökohtaisestikin mitelty voimia. Ihmismielihän on sellainen, että se tahtoo enimmäkseen, alalla millä hyvänsä, olla edes hiukkasen parempi kuin toinen. Hiihtoharrastusta, jota jo olojen pakosta pidettiin suuressa arvossa, oli omiaan nimenomaan urheiluna lisäämään nuorissa miehissä nuotiotulien tai pärevalkeiden ääressä kerrotut urotyöt, ja kenpä tietää, kuinka lujia kamppailuja talviset salot ovat nähneet noina muinaisina aikoina yksistään urheilumielessäkin.

Hiihtotaito on kansallamme ikivanha. Jo n.s. uraalilaisena aikana (n. 4,000 v. ennen ajanlaskumme alkua) on suksi ollut tunnettu esi-isillemme. Olisi mielenkiintoista osoittaa tieteellisten tutkimusten valossa, miten varsinainen suksi, nykyaikainen urheilusuksen kanta-isä, on suomalaisten luoma ja meiltä muulle maailmalle leviämä, mutta se veisi tällä kertaa liian pitkälle.

Toinen ikivanha urheilumuoto on metsästys. Tosinhan se varhaisina aikoina oli myös, ja etupäässäkin, elinkeino, mutta se saattoi mennä myös siinä määrin "vereen", että on syytä puhua jo urheilumetsästyksestä. Koskettelimme metsästystä jo äsken hiihdon yhteydessä, mutta muistettava on lisäksi varsinkin karhunkaadot, jotka ennen tuliaseiden käytäntöön tuloa suoritettiin keihäällä pistäen. Että tällainen ottelu vihaisen ja vahvan mesikämmenen kanssa on elämys on selvää, ja rohkeuden sekä taidon näytteinä niitä pidettiin suuressa arvossa, siitä tarjoavat arkistomme myöhäisemmiltäkin ajoilta runsaasti todistuksia. Miehen kunnon määränä ja ylpeytenä muinaisaikoina olikin kaadettujen petojen ja uljaitten ottelujen lukumäärä, jossa suhteessa varmaan hyvinkin pidettiin lukua myös "ennätyksistä". Ampuminen, alkuaikoina jousella, myöhemmin pyssyllä, oli niinikään esi-isiemme urheiluja.

Tuntunee oudolta, jos luen muinaisiin urheiluihin myös löylykilpailun. Mutta sisun näytteenä se kuitenkin on ollut saunasankarien intohimoisimpia ottelumuotoja. Aivan varhaisina aikoina, jolloin asutus oli vielä harvaa ja kylpeminen suoritettiin oman perheen keskuudessa, se ei vielä liene päässyt "muotiin", mutta niin pian kuin syntyi jo kyliä ja alettiin kylpeä kyläkunnan yhteisissä saunoissa, se alkoi ehdottomasti. Kuuman sietäminen, joka kohtuuden rajoissa pysyen voi olla nautinto, alkaa pian muodostua kilpailuksi. Alkaa kehittyä löylymiehiä ja -mestareita, jotka nielevät kipeimmänkin tuskan, kun vain saavat kilpaveikon alas lavoilta. Tuskiakin makeampi on tieto siitä, ettei kylässä kukaan hänelle löylynkestämisessä riitä. Ja usein on oteltu sitkeitä otteluita oman kylän ja vieraitten löylymiesten kanssa. — Jos joskus n.s. "suomalainen sisu" tulee selvittelyn alaiseksi, niin kenties kuvaavimpia piirteitä siitä on nähty juuri suomalaisessa saunassa. Mitä "suomalaisen" saunan alkuperään tulee, ei tiede ole siitä lopullista sanaansa sanonut. Kahden vaiheilla ollaan vielä siitä, onko se (ajanlaskumme ensimmäisinä vuosisatoina) syntynyt suomensukuisten tai slaavilasten kansojen keskuudessa. Mutta että se kehittyneemmässä muodossaan on suomalaisten työtä, ei liene epäilystä, ja sellaisena se on tunnettu jo kautta maailman suomalaisten urheilijain salaperäisenä pyhättönä.

Ihmisluonteessa asustavan kilpailuvietin tyypillisiä ilmenemismuotoja on työkilpailu. Olen tehnyt tästä tavallaan kummallisesta ilmiöstä matkoillani joukon muistiinpanoja, ja täytyy ihmetellä sitä intohimoa kilpailemiseen, jolla aikaisemmat sukupolvet ovat jokapäiväistä raadantaansakin "höystäneet". Tämä ilmenee esim. halkometsässä, ken useamman sylen yhdellä rupeamalla saa pinoon, niittämisessä, ken nopeammin saa sarkansa valmiiksi, ojankaivussa, pellavanloukutuksessa j.n.e. Työssä ollaan useinkin oltu niin kiihkeitä, että terveys on iäksi mennyt; olenpa saanut tietoja siitäkin, että liiallinen ponnistus on johtanut jopa kuolemaan. Mutta yhtä kaikki, luonnollensa ei voi mitään, ja kun kilpaileminen sitäpaitsi jouduttaa työtä, on sitä pidetty taloudellisestikin edullisena. Varsinkin tuntuivat isännät ja rengit tehneen työtä kilpaa, ja viimemainitut sitä pitivät itselleen mainekysymyksenä, lujat työmiehet kun saattoivat olla laajaltikin kuuluja ja samalla haluttuja. Että työkilpa on kuulunut tavalla tai toisella esi-vanhempiemme "huvitteluun" jo muinais-suomalaisena aikana, siitä ei mielestäni ole epäilystä. — Nykyään tämä kilpailutapa kuulunee jo muistojen joukkoon.

Yllä on esitetty vain muutamia harvoja piirteitä, jotka kaikki liittyvät käytännölliseen elämään. Varsinaista urheilua, s.o. "urheilua urheilun vuoksi", ilman jokapäiväisiin askareisiin kuuluvia kilpailutapoja emme ole vielä kosketelleet. Voisimme näet puhua mitä moninaisimmista otteluista, urheilupeleistä ja kilpaleikeistä, kuten kiekonlyönti, sylipaini, väkikiven nosto, kissanhäntä, niskanuora y.m., joista jo kirjallisiakin tietoja on olemassa ainakin 1700-luvulta, mutta vaikeus on vain siinä, tutkimus kun on vasta alullaan, mitä voi laskea "muinaissuomalaisten" harjoittamiksi, mitä ei. Ettei erilaisista urheilutavoista ole ollut puutetta, saattaa arvata jo siitä, että urheilu- ja leikkityyppejä olen laskenut löytyvän maassamme noin 500. Vienan-karjalaisilta, aunukselaisilta, inkeriläisiltä ja vepsäläisiltä tekemieni muistiinpanojen nojalla saattaisi ehkä jokunen urheiluleikki palautua n.s. yhteis-suomalaiselle ajalle asti, mutta niistä en vielä tällä kertaa uskalla lausua mitään varmaa.

Toivottavasti tuleva tutkimus pystyy rikkaiden kokoelmiemme pohjalla luomaan vankan ja luotettavan kuvan kansamme muinaisista urheiluharrastuksista.

*

Kuten edelläolevasta ja lehtemme toissapäivän numerossa olleesta ensimmäisestä osasta kirjotuksesta "Muinaissuomalainen urheilu" ajatteleva lukija huomaa, on se kirjotettu erittäin kansalliselta näkökannalta. Emme kuitenkaan katsoneet tuota kansallista sävyä niin suureksi tekijäksi, että olisimme kirjotuksen jättäneet julkaisematta, koska siinä esiintyy eräitä piirteitä n.s. suomalaisen urheilun kehityksestä. Lukijat ottavat siis mitä siinä on hyvää ja jättävät erikoisen kansallisen leiman huomioonottamatta.

Urheiluosaston hoitaja.

The International Co-operative Trading Co. Ltd. osakkeenomistajille sekä kannattajille

Yleismyynnit vuodelle 1928 olivat	$286,835.38
Yleisvoitto oli	16,129.86
Osakepääoma tähän mennessä on ...	4,850.00
Vararahasto ja voitot	23,958.96

Tämä on osuustoiminnan tulos: ja ensi vuonna myöskin toivomme saavamme yhtä hyvän tuloksen. Mutta pitäkää mielessänne, että me tarvitsemme jokaisen kannattajan yhteistoiminnan. Koska tahansa olette ruokatavaran, rehujen tai leipomotuotteiden tarpeessa, kirjoittakaa, soittakaa tai käykää.

The International Co-operative Trading Co. Ltd.

Port Arthur Fort William

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa 39.60 Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT:
40c lähetyksistä alle $20.00, 60 c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 25c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.
Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.
Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.45 sadasta Smksta.
Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,

Box 69, SUDBURY, ONT.
LAIVAPILETTEJÄ MYYDÄÄN
TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA

Turkisnahkoja halutaan träppärit

Lähettäkää turkisnahkanne meille

A. LAFRANCE

8 Durham St. — Sudbury, Ont. — Mackey rakennuksessa

Saatte päivän korkeimmat hinnat. Maksu paluupostissa. Pidämme turkiksenne erillään ja kirjoitamme tai sähkötämme hinnan halutessa.

—— Puhelin 242 ——

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadan varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:
Consulate General of Finland, Room 918
1410 Stanley Street, Montreal.
(Corner St. Catharine and Stanley)
AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte Port Arthur, Ont. — Adiel Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — H. P. Albert Hermanson, 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L. Copper Cliff, Ont. Charles E. Magnusson 54 Dock St., Saint John, N. B.

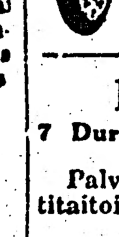

I. S. SALO

Kulta- ja hopeaseppä, tekee ensiluokan työtä halvimmalla. Suuri varasto timantteja, kelloja y.m. kulta- ja hopeatavaraa.
192 S. Algoma Street,
Port Arthur - Puh. N. 1238

Parturiliikkeeni

7 Durham St. Sudbury, Ont.

Palvelee teitä aina auliisti ammattitaitoisella työllä. (MTr.
MATTI AHO

DELONGCHAMP Cartage Co., Ltd.

Sudbury, Ont.

Olemme avanneet autokumien korjausliikkeen joten otamme nyt vastaan kaikenlaista autokumien ja sisäkumien korjausta.

Tyydyttäväisyys taataan.

MYYTÄVÄNÄ

Ruuminkihaussin liike ja kalusto hyvällä liikepaikalla. 8 huonetta ja keittiö. Valoset isot huoneet, halpa vuokra. Myydään poismatkustamisen takia. Hyvä kalusto, talo hyvässä kunnossa.

Lähempiä tietoja saa omistajalta. (38

267 Richmond Street West,
Toronto 2, Ont.

Alkää laiminlyökö kurkkutorven tulehdusta

Keuhkokuume, flu sekä muut vaaralliset taudit johtuvat tavallisista yskistä. Estäkänne tämän ottakaa Buckley's Mixture. Se pikaisesti Leventää yskän sekä poistaa avvt siihen. Erilaista vanhanaikaisista siirappilääkkeistä. Se on tieteellinen kokeiltu valmiste. Myytävänä kaikissa rohdoskauppoissa takauksen kanssa.

W. K. BUCKLEY, LIMITED,
142 Mutual St., Toronto 2

BUCKLEY'S MIXTURE

Toimii kuin salama
Yksi ainoa otto totee sen.
75c ja 40c.

Toht. L. A. Johnson

Suomalainen Hammaslääkäri

tulee olemaan uudessa vastaanottopaikassaan helmik. 14 p. aikana

165 Spadina Ave.,
TORONTO, ONTARIO,
North East Spadina ja Queen katujen kulmassa
Suite 5.

Sisäänkäytävä 165 Spadina Ave. (43)

Dr. S. J. Miller

HAMMASLÄÄKÄRI
Spesialisti

tekohampaiden ja kruunujen laitossa sekä siltatyö alalla.
Acme apteekin yläkerrassa
Cedar ja Durham kat. kulmassa
P. O. Box 536 —— Puhelin 62
SUDBURY, ONT. (K)

Dr. J. S. Strachan

HAMMASLÄÄKÄRI

Ross Block
FORT WILLIAM, ONTARIO

MARS HOTEL

Ainoa suomalainen hotelli Rouynissa. Siistiä huoneita saatavana.
P. J. KUPIAINEN
Main ja Noranda Sts. kulmassa
ROUYN, QUE. (K

Suomalainen Koti

1316 St. Antoine Street,
MONTREAL QUEBEC

Suositellaan huoneita, ruokaa ja kahvitarjoilua koko päivän.

Sauna avoinna tiistaina, torstaina ja lauantaina.

J. Koski,
omistaja.

JOS OLETTE KIPEÄ

Pyytäkää VAPAA LÄÄKEKIRJA — No. 5

minä on yli 65 miesten ja naisten tautia selitetty. Kuin myöskin täydellinen luettelo suomalaisista kotilääkkeistä. Mistä jokainen voi itse valita sopivan lääkkeen taudilleen, samaten niiden lääkkeiden hinnat y. m.
Lääkkeet ovat potenttilääkkeitä, mutta suomalaisia valmisteita, joita Suomessa on käytetty monta kymmentä vuotta.
Tämän kirjan saatte vapaasti ja [illegible] olla jokaisessa suomalaisessa kodissa, sillä ette tiedä koska sitä tarvitsette, varokaa huonoja lääkkeitä ja humbuuki-tohtoreita.
—Lignell'in Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekkiliike Yhdysvalloissa—
L. J. LIGNELL CO., Superior, Wis.

TILATKAA VAPAUS!

Ilmotuksiaeripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Yksityisilmoittajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja muistoista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suletttuna ko. ko päivän.

HIEROJA JA LUONTAINEN HOITAJA Mrs. I. Ylönen ottaa vastaan Sudburyssa 130 Elm St. East, phone 276.

EAGLE CAFE, 118 ELM ST. W., puhelin 711, Box 1052, Sudbury, Ont. Suositellaan ruuan ja asunnon tarvitsevain huomioon. J. Mäkynen. (KL

PORT ARTHUR, ONT.

TURKISNAHKOJEN VÄLITTÄJÄ Jas. Horrigan, 40 S. Water St., vastapäätä Sailors Institute, Port Arthur, Ont.

MARVASEN SAUNA AUKI JOKA arkipäivä kello 2—12 yöllä. 218 Secord St., Port Arthur, Ont.

ENSILUOKAN PARTURILIIKE. Käykää tutustumassa. J. Lake (omistaja, 276 Bay St. (K)

FORT WILLIAM, ONT

C. A. STENBACK, VÄLITTÄÄ OS. tajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St. Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE MATTI Mainerelta 627 Simpson Street.—Puhelin 1185 S.

FORT WILLIAM STEAM BBATH 208 Robertson St., avoinna joka arkipäivä kello 10 ap.—12 yöllä.

MONTREAL, QUE.

ASIOIMISTO. AJAN SUOMALAISten asioita oikeudessa. Myös toimitan käännöstyötä. Toimin virallisena tulkkina kaikissa asioissa. Ed. Helsberg, 1316 St. Antoine St., Montreal.

MRS. KIVIKOSKI, OMPELULIIKE, suositellaan. 919 Inspector, Montreal, Que.

TORONTO, ONT.

TORONTON SUOMALAISESTA leipomosta on aina saatavana kaikkia leipomoalaan kuuluvia tuotteita. Toronto New Bread Co., 44 Mitchell Ave., Toronto, Ont., puh. Ad. 3198. (MK

VIERASPAIKKAKUNTALAISET, kun käytte Torontossa, niin pistäytykää täällä. Ruokaa ja asuntoa aina saatavana. Mrs. H. Ruusila, 12 Manning Ave. (K

SUOMALAINEN LUONNONLÄÄKÄRI, 35 Huron Street, puhelin Trinity 9885J, Toronto, Ontario, Tunnit: 9—11 ap. ja 3—8 ip. Erikoisala: Reumatismi, hermohäiriöt ja niiden aiheuttamat taudit, unettomuus, finnit ja syylät, miesten salaiset. Käsin-, koneellista ja sähköhierontaa. Valo- ja väreilysädehoitoa. Kasviskeittokirja 164 siv. "Kasvisruokaa kaikille" $1.00 saa tilata yllä main. osoit. Kosmas Kiiskinen, luont. terveysh. neuvoja.

RUOKAA JA ASUNTOA SAAPI aina kohtuhinnoilla. Olivia Kauhanen, 47 Widmer St., Toronto, Ont. (K

TIMMINS, ONT.

PARTURILIIKE SIJAITSEE 43—4th Ave. Myöskin huoneita saatavana samassa paikassa. Jalmar Kurri, Timmins, Ont. (K)

KIITOS

Sydämellisin kiitos South Porcupinen tovereille niiden iltamain toimeenpanosta, joilla avustitte perhettämme. Kiitos naisjaostolle ja tovereille kaikesta siitä avusta, jota olette meille osoittaneet sairauteni aikana.

Wuoren perhe,
South Porcupine, Ont.

Halutaan tietää

Halutaan tietää missä ovat Sanna ja Janne Nyylund, kotoisin H. p., G. 1. Jos joku tietää heidän osoitteen eli jos he itse huomaavat tämän, olkaa hyvä ja antakaa tietoa. (38

Anska Lehto,
Box 1298, Sudbury, Ont.

Haluaisin tietää Kosti Junnilan osoitteen. Jos satut tämän huomaamaan, kirjoita heti allaolevalla osoitteella: (38

Mike Roiha,
Quartz, Ont.

Sudbury

KISAN KOKOUS JA HARJOTUKSET

Torstaina kello 7 illalla on miesten rivi- ja muokkausharjotukset haalilla. Koettakaapa miesväki saapua jatkamaan alkuun päästyä työtä.

Ensi sunnuntaina kello 2 ip. pidetään v. ja u.-seura Kisan yleinen kokous. Kokouksessa tullaan valitsemaan kursseilla olleista henkilöistä voimistelun johtajat, päättämään harjoitusajoista sekä suunnittelemaan Kisan toiminnasta yleensä.

Jokainen mukaan kokoukseen. Myös uusia jäseniä otetaan rajaton määrä.

SEKAKUORON HARJOITUS

Tenorit tänä iltana klo 8.15 ill. Torstaina ei ole harjoituksia, naisjaosto menee Garson Minelle ja osa laulajia menee sinne. Vaan perjantaina on oltava klo 8 täsmälleen paikalla kaikki joilla on rooli "Aavasaksalla"-kappaleeseen. Kuoron yhteisharjoitus on samana iltana klo 9. Jokaisen on oltava paikalla. — Hj. H.

MUSIKAALLISEN ILLAN

toimii musikaalliset alaseurat ensi lauantaina, t.k. 16 p:nä. Aluksi on kappale "Aavasaksalla", oikein ensi luokkaisia laulunäytelmiä, se saa jörömmänkin nauramaan. Samassa tilaisuudessa esiintyy soittokunta, sekakuoro ja orkesterimme valikoidulla ohjelmalla.

Saapukaa pitkämatkaiset tähän tilaisuuteen, sillä olemme pyytäneet kauniin ilman siksi illaksi. Tanssia on lopuksi klo 10.45—12.00. Siis kokonaista toista tuntia. Garson Minen juna ei lähde takaisin, ennenkun kaikki ohjelma on suoritettu. Tulkaa siis jokainen joka kynnelle kykenee tähän tilaisuuteen, sitä ette kadu koskaan. — Hj. H:ri.

KAUPUNKIKOMITEAN KOKOUS

on tänä iltana kello 8 ip. Käsitellään kaupunkikonventsionilta jääneet asiat. Kaikkien konventsionissa olleiden edustajain oltava, mikäli mahdollista, saapuvilla.

YLEISIÄ UUTISIA

Englannissa rakennetaan murha-aluksia

Yksityisillä veistämöillä rakennetaan 17 sotalaivaa

LONTOO, helmik. 12. — Sanomalehdissä on esitetty arveluita, että yhteensä 17 eri sota-aluksen urakat tulee annettavaksi yksityisille laivaveistämöille. Tähän rakennussuunnitelmaan sisältyy yksi johtaja-laiva, kahdeksan hävittäjää, viisi vedenalaista, yksi jokitykkivene ja kaksi purtta. Tilaukset kuulemma on jo sijoitettukin muihin nähden, paitsi tykkiveneen ja kahden purren.

Näiden kustannusarvio kohoaa yhteensä kuuteenmiljoonaan puntaan joten kysymyksessä olevat alukset kuuluvat nähtävästi kevyempään laivastoon.

NAINEN SAAVUTTANUT UUSIA LENTOENNÄTYKSIÄ

Los Angeles, helmik. 11. — Miss Bobby Trout saavutti täällä tänään kolme uutta maailmanennätystä lennossa. Hän rikkoi naisten kestävyyslentoennätyksen, olemalla ilmassa tunti kauemmin, kuin Elinor Smith oli ollut, kun hän saavutti ennätyksen 13 tuntia 16 minuuttia 45 sekuntia joku aika takaperin. Trout myöskin hankki uuden yölentoennätyksen, joka on tähän asti ollut 8 tuntia. Kolmas ennätys oli pituuslennossa, 932 mailia, Troutun käyttämiä konetyyppiä varten.

Kokouskutsu

THE INTERNATIONAL CO-OPERATIVE TRADING CO. LTD. täten kutsuu Port Arthurin ja Fort Williamin osakkeenomistajat sekä kannattajat yleiseen kokoukseen, joka pidetään suomalaisella haalilla, 211 Robertson St., Fort William, Ont., maanantaina, helmikuun 25 päivänä, kello 8 illalla. Tässä kokouksessa tullaan keskustelemaan tärkeistä asioista jotka ovat yhteiseksi hyödyksi, joten kaikkien jotka voivat läsnäolla pyydetään saapumaan tähän kokoukseen. (MKP

The International Co-Operative Trading Company Limited

Port Arthur - - Fort William

Timminsin V.- ja U.-seura Ilo

— järjestää —

OHJELMA- ja TANSSI-ILTAMAN

Timminsin suom. haalilla

Lauantaina helmikuun 16 päivänä

Ohjelmassa m.m. kaunis 2-näyt. kappale

"Isättömän äiti"

Voimistelua, y.m. — Tanssia lopuksi

Alkaa 8.15 ip. — Liput 50c.

HAUSKAA! NAURETTAVAA!

Helmikuun 16 p:nä, kello 8.30 illalla

— esitetään —

FORT WILLIAMIN PIRTILLÄ

Hassunkurinen kolminäytöksinen ilveily

"Kaksi Herraa ja Rakkaus"

Sisäänpääsymaksut 30 senttiä etukäteen, 40 senttiä ovella.

NÄYTELMÄSEURA.

Seuraava kappale on "YKSITYISOMAISUUTTA".

"Splitdorf" Radio

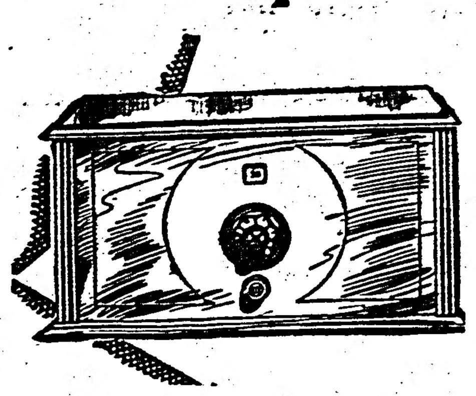

Sähköllä käypä, seitsemän lamppuinen, täydellisesti taattu. Ennen ilman lamppuja ja ilman äänen heittäjää $160.00, nyt $165.00 lamppujen, äänenheittäjän ja pöydän kera. Pöydässä on "Temple" äänen heittäjä, jonka arvo yksin on $42.00 ja lamppujen arvo $29.00. Myös kalleimpia radioita. Tiedustelkaa hintoja. Myymme vähittäismaksuilla. (38)

BEACH MUSIIKKIKAUPPA "WACKLIN"

1911 QUEEN ST., E. TORONTO 8, ONT.

Tilatkaa Columbia levynne meiltä

WARE TOWNSHIPIN ASUKKAILLE

Täten ilmoitetaan, että Ware townshipin Statute Labour vuosikokous pidetään Wallin koulutalolla tämän helmikuun 23:na päivänä, alkaen klo 11 e.p.p. (38

Matti Herneshuhta,
Sec.,Treas.

LAKEVIEW GARAGE

PUHELIN 17 SYLVAN LAKE, ALTA.

Agentit John Dure koneistolle, Ford ja Essex autoille. Korjataan kaikenlaisia autoja. Cylinderin porausta — sähkötyötä. — Nilkuta sisään ja hyppää ulos. (KL

SUNELL ja UNTINEN — liikkeenhoitajat.

Tohtori H. Koljonen

Box 1176 - Sudbury, Ont.
Puhelimet:
Asunto 1773 — Konttori 1588

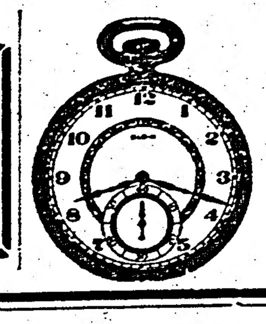

KELLOSEPPÄ
A.Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

Jack Seppälän sauna

Avoinna 4 kertaa viikossa: Tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 1 j.p.p. kello 12:ta yöllä.

Spruce St. —— Puhelin 1107 —— Sudbury, Ont.
Lähellä Vapauden konttoria.

PORT ARTHURIN JA FORT WILLIAMIN LIIKEMIESTEN ILMOITUKSIA

Hammaslääkäri
Toht. ELGIE

Clinic Block,
FORT WILLIAM, ONT.
McCartney & Burke's juvelikaupan yläkerrassa
Tunnit: 9 a.p. kello 6 j.pp.
Puhelin S. 1008
Otetaan X-Ray kuvia hampaista.
Kaasun avulla poistetaan hampaita.

Tohtori
J. C. Diamond

MD., L.M.C.C., M.C.P. & S.
KIRURGI JA SPECIALISTI SUKUPUOLITAUDEISSA
Konttori 12-14 Ross Blk.,
Simpson ja Victoria katujen kulmassa
Puhelin 2077 S. Kotiin 2077 K.
FORT WILLIAM, ONT.

HAMMASLÄÄKÄRI Tri W. B. MacDonald

McLean Block, 318 Bay Street
PORT ARTHUR, ONT.
Tunnit: 9—12 ap. 2—6 ip.
Auki iltasin 7—9
Puhelin N1681. Suomea puhutaan
Kohtuulliset hinnat.

KALEVA SUOMALAINEN APTEEKI

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA

- Kuumavesipussia, hinta $1.25 $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00
- Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00
- Ruiskuja naisille, hinta $3.50
- Ruiskuja miehille, hinta $1.00
- Ruiskuja lapsille, hinta .35
- Korvaruiskuja, hinta .... .35
- Nenäruiskuja, hinta .... .35
- Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50
- Varmuusesineitä miehille, hinta ....$3.00 tus.
- y.m., y.m.
- Kääreitä, Plaastaria,
- Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
- Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
- Exemasalvaa, hinta 75c

- Hoffmanin tippoja, sydänaluskipuun ....50c ja $1.00
- Selkäplaastaria .... .35
- Rintaplaastaria .... .50
- Munuaisplaastaria .... .50
- Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .50
- Halvausvettä, hinta .... .50
- Hiusöljyä, hinta .... .50
- Hammastippoja, hinta.... .25
- Hammaskittiä, hinta .... .10
- Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
- Hemoroidesalvaa, hinta 75c
- Hajupihkaa, hinta 25c unssi
- Intinlinjamenttiä, hinta .50
- Snellmanin koliikkitippoja .50
- Kamferttiviinaa, hinta .... .50
- Kamferttiöljyä, hinta .... .50
- Emätippoja, koliikkiin ja sydänaluskipuun, hinta .50

- Hammaspulveria, 25c ja 50c
- Ihosalvaa, hinta .... .35
- Kamferttia, kuivaa 25c unssi
- Kamferttilinjamenttia .... .50
- Kummiplaastaria .... .25
- Kolmenlaisia tippoja .... .50
- Luulinjamenttia .... .50
- Nervin tippoja .... .50
- Parranajosaippuoita .... .50
- Päänkivistyspulveria .... .50
- Pikiöljyä .... .50
- Puunöljyä .... .50
- Puhdasta Norjan kalanmaksaöljyä, hinta ....50c ja $.100
- Prinssintippoja .... .50
- Preserveeraavia tippoja .50
- Riigapalsamia .... .50
- Silmävettä .... .60
- Silmäsalvaa .... .50
- Suu- ja hammasvettä .... .50

TILATKAA meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y. m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI

K. G. K. NYMAN, Omistaja.
Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.
PORT ARTHUR, Ont.

ASIOIMISTON

olen avannut Port Arthurissa. Toimitan kaikenluontoisia asioita. Toimin tulkkina, suoritan käännöstyötä, hankin lainopillisia neuvoja, ja valmistan maansiirto y.m. asiakirjoja.

Välitän henki-, palo-, automobiili- ja yhteenajo vakuutuksia.
Välitän kiinteimistöä. Taloja vuokrataan. Rahaa lainataan.
Postin kautta yleisön palvelus erikoisala.

RUDOLF E. HULKKO

284 Bay St. — PORT ARTHUR, ONT. — Phone N. 911
Leikatkaa irti ja säilyttäkää osoite. (K

KIVELÄN LEIPURILIIKE

Tarjoaa teille ainoastaan ensiluokan aineista valmistettuja tuotteita. Käyttäkää meidän tuotteita. Linjoille lähetetään.

KIVELÄN LEIPURILIIKE
Puhelin 1618 N. —— 111 Secord St. —— Port Arthur, Ont.

BAY ST. MEAT & FISH MARKET

SUOMALAINEN LIHAKAUPPA
Ensiluokkaista tuoretta ja savustettua ja keitettyä lihaa ja kalaa.
Phone N2713 — Huolellinen palvelus — 288 Bay St.
H. KANTOLA
PORT ARTHUR ONTARIO

ALGOMA STEAM BATH AND BOTTLING WORKS

146 Algoma St., South. — Port Arthur, Ont.
— Suositellaan —
HÖYRY-, SUIHKU-, AMME- JA HÖYRYKAAPPIKYLPYJÄ
Auki joka arkipäivä kello 1—12 yöllä
Virvotusjuomatilaukset lähetetään kotiin tilattaessa
PUHELIN 2400 N.

PORT ARTHURIN OSUUSRUOKALA

Työläisten perustama, ylläpitämä ja kontrolleeraama liike. Vaivaisella vartilla saatte siellä kunnollisen aterian. Mitä suuremman kannatuksen annatte omalle liikkeellenne, sen paremmin ja sitä kunnollisemmin se silloin kykenee teille antamaan palvelustaan.

Kannatus omalle ruokalalle merkitsee teidän oman toimintanne voimistamista.

VIGOR CO-OPERATIVE SOCIETY LIMITED,
316 Bay Street — — Port Arthur, Ont.

WORKMEN'S RESTAURANT

624 SIMPSON STREET,
FORT WILLIAM, ONT.

HUOM.!

Siistejä kahden miehen huoneita vuokrattavana 145 S. Algoma St., Port Arthur, Ont. (K

K. Immonen

Huomatkaa!

Ajanmukaisia huoneita saatavana, vasta valmistuneessa talossa.

E. ja A. RANTA,
350 Bay St., Port Arthur, Ont.

Jos haluatte parasta saatavissa olevaa työtä soittakaa

S. 302 eli N. 743

VÄRJÄYS- ja PUHDISTUSLIIKE

(THE BRILLIANT)
230 Simpson St.,
FORT WILLIAM, ONT.
226½ Arthur, St.,
PORT ARTHUR, ONT.

Me olemme henkilöt palvelemaan henkilöitä.

Työläinen! — Oletko tilannut jo Vapauden?

Koksia — Kolia — Polttopuita

Alamme on välittää parhaat polttoaineet kaksoiskaupungeissa kohtuhinnoilla. Soittakaa NORTH 431.
Pikainen palvelus saatavana tarvittaessa.
Suomalainen Liike

P. WANSON — COAL & WOOD

OFFICE 277 JOHN ST. PUHELIN 431N.
PORT ARTHUR, ONT.

John Aarnion LIHAKAUPPA

319 Bay Street — Port Arthur, Ont. — Puhelin 1724 N.

Tuoretta ja savustettua lihaa. Ruokatavaraa, hedelmiä, juurikasveja. Kalaa tuoretta ja suolasta, sillit, silakat, anjovisklat, suolakurkut y.m. saatte päivänhinnoilla soittamalla puh. 1724 N.